

KSN5

S. Isidorus Hispalensis

\$ 225.00

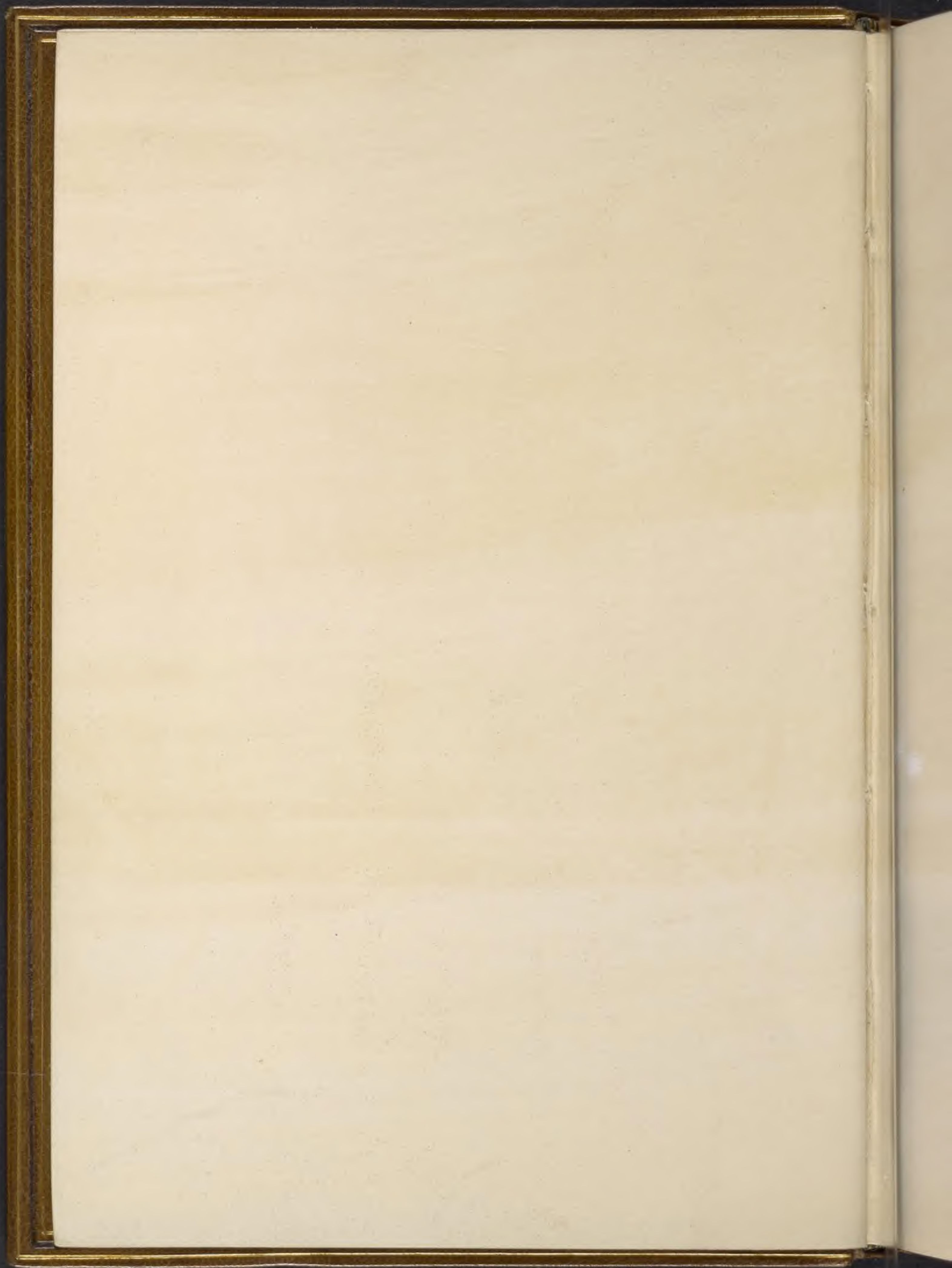
Quæstiones in Josue, et al.

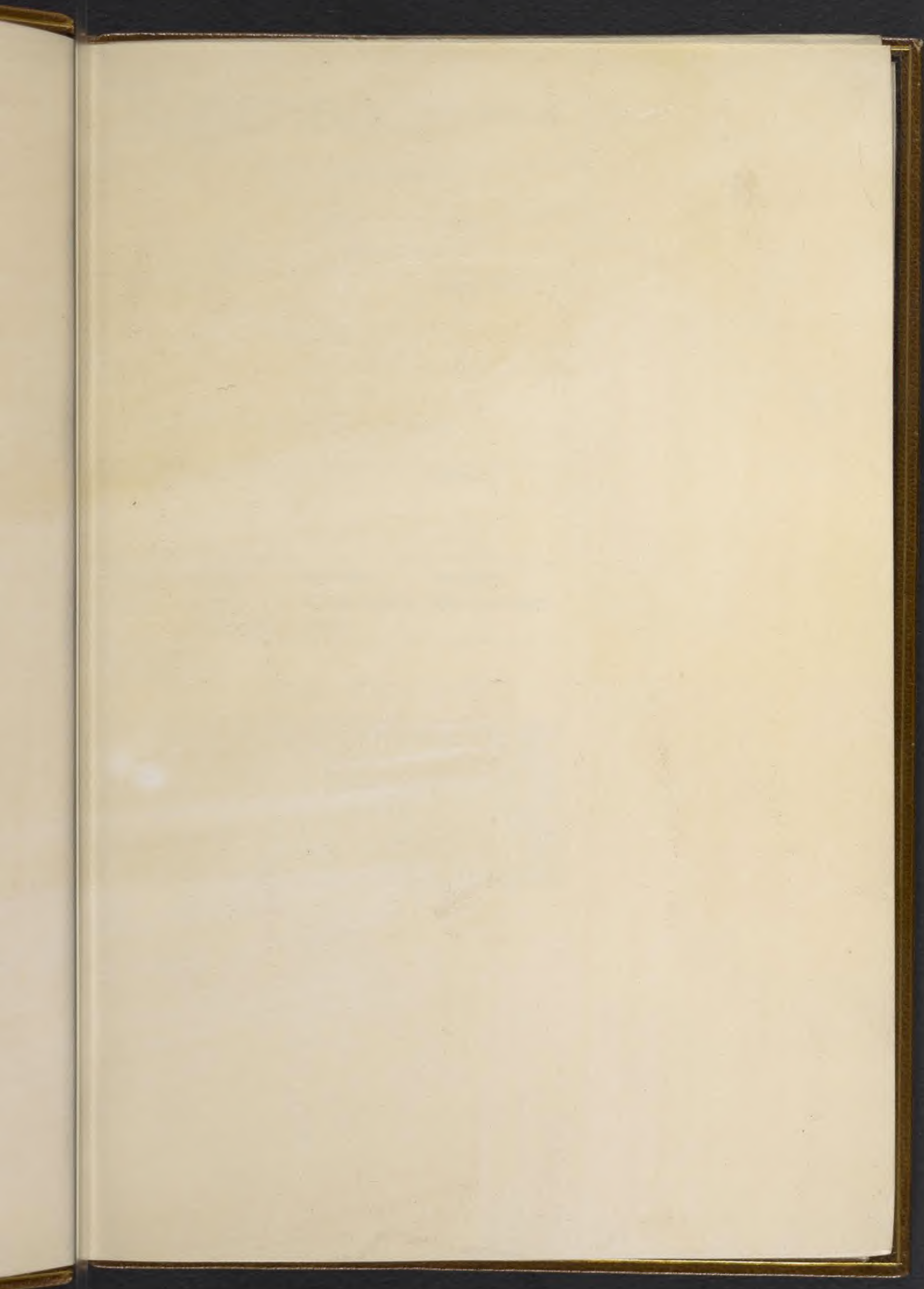
Bohemian, XII cent,

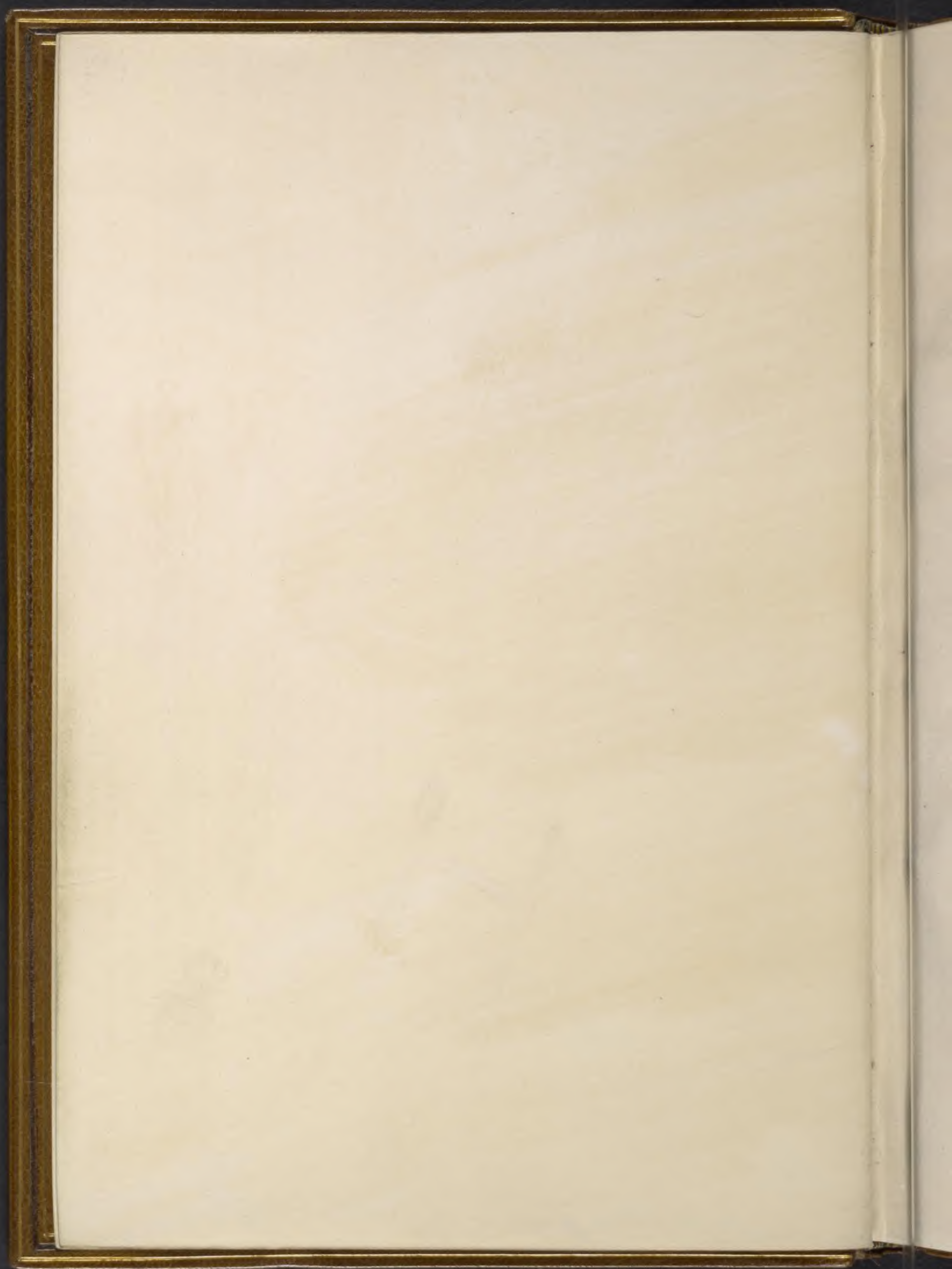
9484/18
20

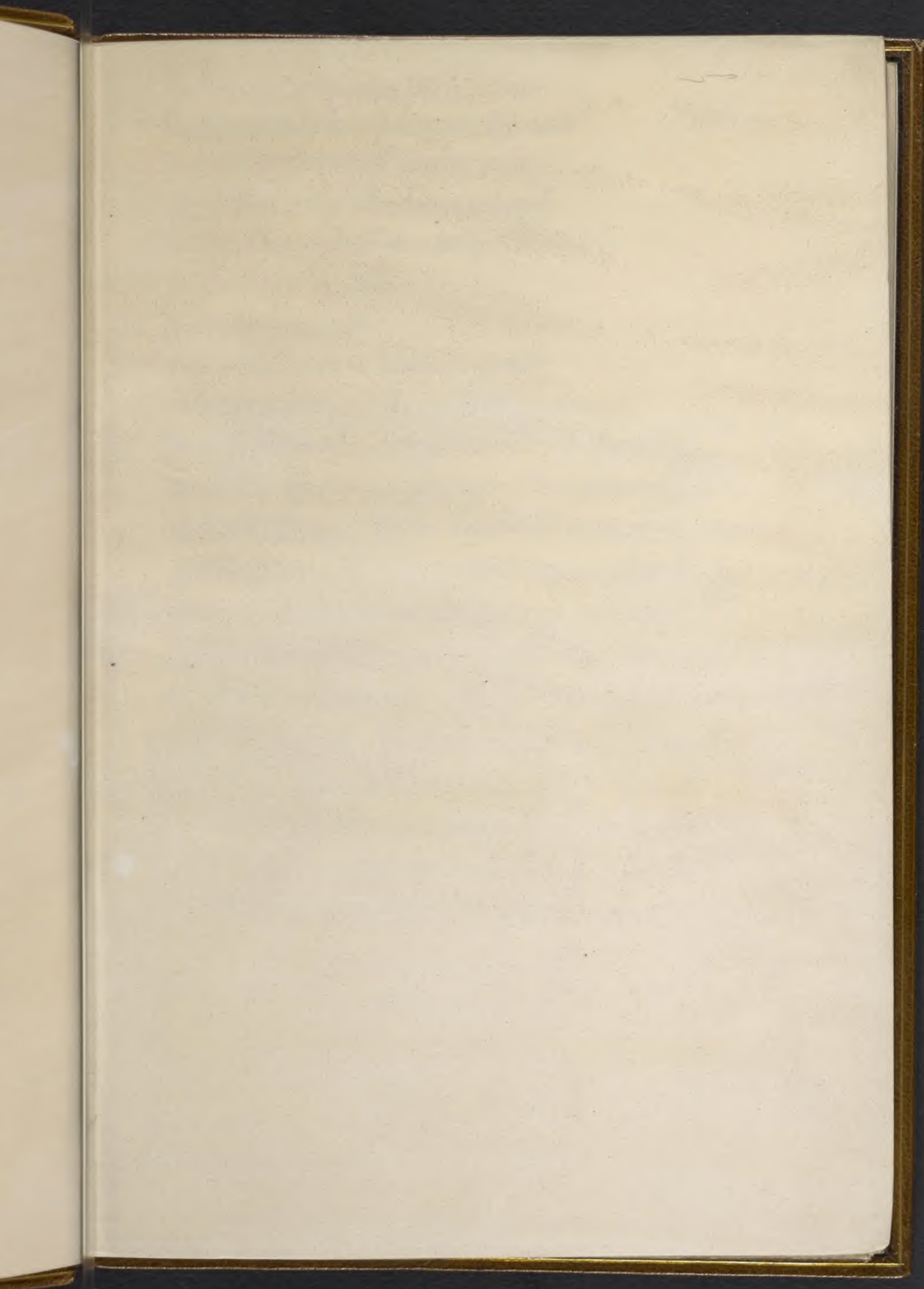
1915

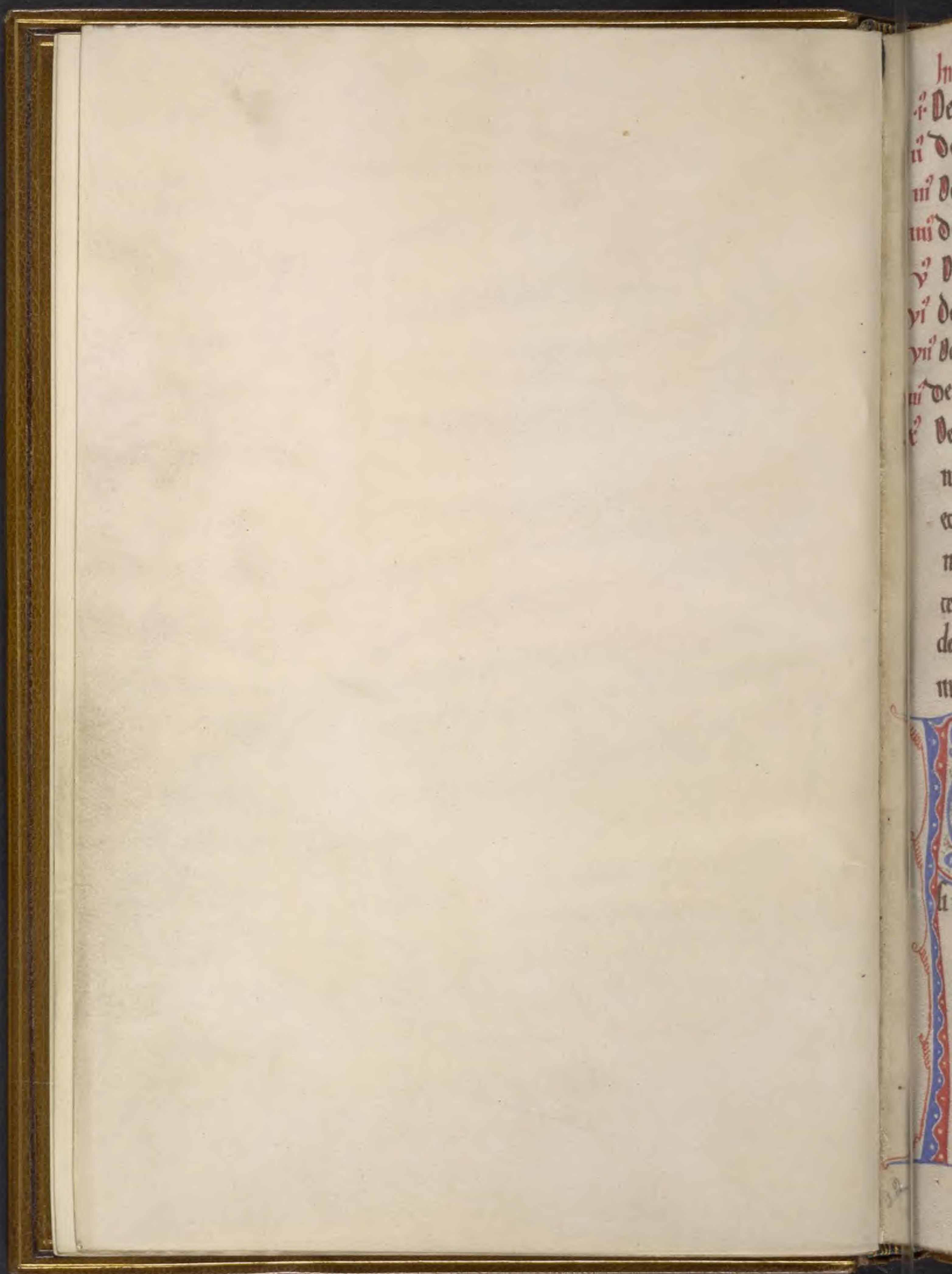
$z = \overline{XII}$

Incipiunt capitula libri ioseph.

- i. De morte moysi et principatu ihu naue.
ii. De duobus exploratoribus et metere raab.
iii. De transitu arche et diuisione iordanis.
iiii. De duabus semibus tribus armatis preceduntibus israel.
v. De duodecim lapidibus.
vi. De circumcissione secunda.
vii. De excidio iherico et saluatione raab.
viii. De furto acham. ix. De constructione altaris.
x. De maledictionibus et benedictionibus. xi. De gabaonitis. xii. De pluvio in gabaon. xiii. De exanctis gubus et crediutione. xiiii. De eorum diuisione in duabus semibus tribus. xv. Quod leuite non capiunt hereditatem terre. xvi. Quod habitacula leuitarum per omnes tribus decernuntur. xvii. Quod quadraginta duas urbes leuite in possessionem accipiant. De chananeo populo. xviii.

ost. finiunt capitula. Y lictio.

P mortem moysi loquitur dominus ad ioseph dicens. Moyses seruus meus mortuus est. surge et transi iordanem. tu et omnis populus tuus in terram.

quam ego dabo filiis isrl. Defunctus est g^o moyses.
defuncta est lex. Legalia p^rcepta iam cessant. y ob
tinet ihc. i. saluator xpc filius di p^rncipatum. In
t^rducit populu in t^ram. de qua dic^r dñs. Beati mi
tes. quoniam ^{ipsi} possidebunt t^ram. 11.

Iste ihc mittit duos exploratores ad iherico urbe.
qui suscipiunt a metete raab. Ihc ille dux populi.
in semet ipso dñm ihm xpm. y uocabulo ostndit
y facto. Iherico aut^r ciuitas. mundus iste est. ad
aquem dñs ihc xpc ad p^rscrutandos mores hoim
duo testamta duxit. Nam in eo ut credentiũ
fide y rebellium p^rfidiam plenius compbarec.
an aduentũ iudicii sui. quasi exploratores duos.
legem et euugliũ destinauit. Raab u^tq^{ue} p^rum
tenet eccl^e que de ext^rneis atq^{ue} alienis gentib^{us}
cong^rgata est. que antea uiuens in desidiũ car
nis fornicabat^r in y^dolis. De talib^{us} ait dñs. qd^o
p^rcednt uos in regno celorum. h^{ec} g^o testamta
domini sola suscepit. y eadem fidelit^r conseruat.
amicis omnino n^{on} tradidit. ipsa potius p^richi

2
tari optans dum in illesa ac salua seruaret. Hec
casurū mundū sic illa firmit̃ ciuitatē credi
dit. h̃ p̃ se ac p̃ suorum om̃iū salute. pactū cū
testamētis dñi fec̃. h̃ in domo sua coecū. i. san
guinis signū posuit. Ex̃ hanc si q̃s inuent̃
fuit. ruinam seculi atq; incendiū mundi
nulla rōne uitabit.

III

Populus cum archa testamenti tran
seunt iordanem. S; q̃d sibi uelit q̃d
iordanē eadē archa t̃nseunte. p̃ sacerdotes &
leuitas deduct̃ a uerba. sicq; stante aqua flu
minis in cumuliū. dī popul' it̃ incedit in
noxū. Hec om̃ia implent̃ in ecc̃le p̃ptis
mistica opatione. Dum enī quis ad bap̃tis
mi uenit fonte. & consistente sacerdotali et le
uitico ordine. inuac̃ fuit mysticis sacram̃
tis. & sacerdotū missus p̃ bap̃tismū quasi p̃
iordanis fluentia ing̃dit̃. & ciam celestis rep
missionis adipiscit̃. q̃d ū pars aquarū flumi
nis. q̃ rē resilit p̃seruat in dulcedinē. pars

in amaro confluyē gurgite maris. hec figura
baptizatorū uarietate designat. quia omīs q̄
baptizant. partī quidā ex ipsis acceptā grē
celestis dulcedine custodiunt. partī ū in a-
maritudine peccorū reitunt. Qd ū sacerdota-
lis ordo y leuitic' it' ostēdit poplō dī. magist-
rum sacdotale monstrat. Ipsi enī y docēt po-
puli exire de egypto. i. de errorib' mundi.
y tñsire pberem uastitate. i. p seculi tēpta-
tiones. Qd ū sacerdotalis y leuitic' ordo assistit
arche testamenti in qua lex portat'. in archa
testamti pcul dubio. ut ipsi illuminent
De duab' semis. ¶ **IIII** ¶ populum.
tribus q' tñs iordanē a moyse acceperunt
terram. Relictis mulierib' y infantib' cū frībus
tñseuntes. pbebant illis pugnandi auxiliū.
usq' y ipsi consequerent' hereditatē. Isti qui p mo-
ysem accipiunt hereditatē tñs iordanē. y cū frīb'
suis armati y p̄mecti incedunt. illi h' loco intel-
ligunt' qui p̄mū p moysem hereditate legis

potati sunt. qđ om̃s p̃mogeniti fuge qui c̃nsior
danē diuisi sunt. unde .y. p̃mogenitos eē om̃s.

Rubem quippe p̃mogenit' ē iacob ex lia. gad
p̃mogenit' eius de zelpha. Manasses p̃moge
nit' ē ioseph. de egyptia filia sac̃dotis phutapha
res. In his g' p̃mogenit' figurat' illi ex p̃ori pp̃lo.
designant'. qui p̃ legē placuer' dño. quiq; n̄ re
quiescunt. s; expediti ad auxiliū fr̃m suorū
consurgē. laborant' benī nob' in agone hui' uite
atq; habūtib' etiam cont' contrarias potestates.
ueniunt in auxiliū nob' ^{illi} qui añ aduētū xp̃i
legem iustificat' sūt. Videm' enī ysaia. ihere
mia. accinctos. expeditos q; ad auxiliū nr̃m.
De uolumin' fr̃orū iactis cordi nr̃i acerrimos
hostes uulniantes. Accingit' et daniel ad
auxiliū nr̃m. cū nos de r̃ regno et de antiq̃
ficta fraude instruit. atq; p̃monet. Adest yre
chiel. qui sacram̃ta nob' celestia i q̃driformib'
rotariū c̃culis signās docet. Iunge ad osee bis
senas agni ⁿⁱ c̃mas. .y. p̃cedunt nos suscinctis

lumbis in uitate qm pdicant ad auxiliū
nr̄m. Isti g̃ uiri fortes pugnant nobiscum.
quo usq; celestis repmissionis patam gsequim̄.

Transeuntel itaq; filiū isrl̄
iordanē sustulunt de medio flumi
nis. xii lapides. q̄s p̄ testimonio posuerūt in
loco scdē cūcisionis. ad significandū nobis
ut dū de lauac̄ ḡsurgim̄. aplice uite exēpla
firmissima nobiscū gestare debeam̄. quorū
semp̄ testimoniu. ad imitanda uirtutum

Post iordanis **vi.** contineamur.
aut̄ tñsitiū uenit ih̄c in galgala. ibi q;
iubet̄ facē sibi cultros lapideos. ȳccumcidere
scdō filios isrl̄. **P**contenē in iudi. quo modo
pōt scdō quis cūcidi cūcisionē carnali.
Semel enī cūcisi. ult̄ n̄ habebit qd̄ scdō
possit auferri. **A** nob̄ aut̄ quib̄ lex x̄ spūal̄.
conuenient̄ ista soluiunt̄. **D**iscim̄ enī cūcisi
onē p̄mā fuisse p̄legem in egypto. **S**i a lege
tñseat. quis p̄n̄ baptisma iordanis ad euangliū.
tē accepit scdā cūcisionē spūalē p̄pectiā

que est xpc. Sicq; tali ccumcisione purgat. ca
ret egypti obprobrium. i. illecebra corporaliu uicioꝝ.
Noni aut loci galgala. qd intp̄tatur reuela
tio. ostendit dñi in p̄putio infidelitatis ambu
lante. quisq; p huius uite desertu oculos ei ee ce
catos. Uideamus obsequentia. Post euangliu e
ni ccumcisione. statim ^{in loco} reuelationis pascha cele
bratur imolatq; agnus ille p mundi salute
occisus ac deficiente manna q; pice legis. p̄mu
comedit populus panem corporis x. que incor
rupta repmissionis tra. i. mat dñi uirgo ma
ria producit. cui gnũ intra cadẽs. fructu pluri
mu attulit. Et uide ordine. Postq; eni sub ihu
e duce positi p lauac̄ fluenta tñsim. ac p fide
sp̄iali ccumcisione signam. tẽ his g̃dib; pue
nientes celebrant pascha. i. imolatu xpm p
mundi salute credim. ac dein credentes. statim
illo pane dñici corporis pascimur. Occurrit
dein nob pnceps milicie uirtutu celestiu xpc.
tenes gladiu euangliu ad resecanda nobis nre
carnis pollutione. P cunctatio aut ioseph dñi

pas

ad anglm. nost es an adūsatorū. dīscōne
scōrū insinuat. qui int̄ bonum et malum.
p̄ dīscōne diuidicant. ne eos adūsario p̄ spēm
boni fallat. Yn̄ 7 iheremie dī. Si sepaus p̄o
sum a uili. q̄si os meū eris.

vi

Circumdat̄ p̄ h̄ iherico expugnat̄ q̄.
adūsus qm̄ gladius n̄ educit̄. aries
n̄ dirigit̄. nec tela uibrat̄. TUBE soli modo
sac̄dotales. yū dieb' continuis adhibēt̄. sicq̄
circūacta archa muri iherico subruunt̄.
Iherico aut̄ p̄mptationē luna dī. Luna ū
mundi hui' spēm tenet. quia sic lana m̄st
ruis completionib' deficit. ita hic mundus
ad cōpletionē temporū currens cotidianis
defectib' cadit. In archa ū ecclā figurat̄. in
tubis aut̄ ereis p̄dicatores fortes accipiunt̄
hancq̄ urbē iherico dieb' septem ferentes ar
cham isrl̄icē. enei scubis clangentib' circū
eunt. 7 muri ei' p̄ arche p̄sentiam. atq̄ ad
erearū tubarū sonitū cadunt. quia in h̄
tempore qd̄ septē dierū uicissitudine uol

5
uitur. dum fertur archa. i. dum orbem terrarum
circumiens ecclesia. mouetur. ad predicantium uoces
quasi ad tubarum sonitum muri iherico. i. ela-
ti mundi ac superba infidelitatis obstacula. cor-
ruunt. donec in fine temporum. mors nouis-
sima inimica destruat. et ex impiorum perditione
unica domus raab tanquam unica ecclesia libetur.
munda a cupidine fornicationis. per fenestram con-
fessionis. in sanguine remissionis. Ista enim
intra iherico. tanquam in hoc seculo moratur.
Que ut saluari possit. per fenestram domus sue. tanquam
per os corporis sui coecum mittit. quod est sanguis
et. signum per remissionem peccatorum. confiteri ad
salutem. Qui uenit scilicet in domo uel salui fac-
ti scilicet. ab intra urbis. et quicumque intra ecclesiam. re-
periunt. ipsi tantum saluantur. Ex hanc autem do-
mum. i. ex ecclesia. nemo saluat. **vii**

Luat in te de anathemate urbis ihe-
rico acham pallium. et regulam auream.
per quo uascente deo perierunt quidam manu
hostili ex populo. Iherico itaque ut dictum est

mundi g̃it figuram. De anathemate g̃ et uis. fiau
dans in tabnaculo suo abscondat. qui seclares
mores in secretis eccle in seric. q̃ sub cultu dī ma
nens sollempnitates sc̃i ut spectacula diligit
qui sortilōgos. aruspices. et augēs inquit.
ut qui ceteris p̃suadet. qui p̃ri in iherico. i.
in h̃ seclō. habebant. Iste g̃ quia p̃fidi indu
mentum. conuersionis secularis cultū indu
cit. q̃si pallium de anathemate fraudat. S. re -
ille de anathemate
iherico fraudat qui in eccle hereticorum infert dogmata.
ut sup̃sticiosa seclarium licarum studia. h̃
est enim regula aurea luculento sermone ap
tata. hanc fraudati sunt arri. marcion. et ba
silides. fraudati sunt enī isti regulas aureas. de
iericho. et philosophorū sectam n̄ rectā. cona
ti sunt in eccle. int̄ducē. imaculare omne
eccleam dñi. ita ut alii p̃dēnt̄ multa p̃ eos. Iō q̃
abieci p̃ anathemate quasi acuo lapidum.
ita multitudine peccōrum suorū opp̃si. atq̃
extincti s̃t. Quorū auctor ac p̃emptor rex ai.
h̃ ē diabol' qui p̃ illorū impietate. fidelium

6
quosdam euicerat. rursus supatus euincit^r
atq; a populo^r suspensus ligno. uirtute crucis.
Supatus g^r hostib^r. *viii* ¶ necatur.
edificauit iesus altare dō excello. ex la
pidib^r integ^r in quib^r n^r erat iniectum ferrū.
sic p^rcepit moy^r ses ihū naue. Et immolauit
sac^rficiū. is^rpsit in lapidib^r de utō nomum.
legis moy^r si. Videamus itaq; qui sint isti lapide^r
ex quib^r edificat^r altare. Om^r g^r qui in ihū xpm
credunt. lapides uiui dicunt^r. de quib^r dicit
apl^s. Hos estis lapides uiui. edificati domos
spūales. His n^r est iniectū ferrum. quia incor
rupta et immaculata carne. spū sc^r. iacula
maligni ignita n^r receperunt. Hū unū altare fa
ciunt. in unitate fidei concordia q^r caritatis.
In his quoq; de utō nomū. i. scdām euangliū le
gem ihc dñs n^r scbit. Audiam^r itaq; eū di
centem. Dictum est antiquis. n^r mechabis.
Ego autē dico uob^r. Si quis iudic mulierem
ad concupiscendā eam. iam mechat^r ē eam
in corde suo. Hanc g^r ihc notat legem in cor
p^r dib^r

credentium. hanc sc̄bit in eorum mentib⁹ qui
altaris constructioē digni sunt. x

Post hominū populus ⁊ maiores natu du
ces ac iudices p̄cedebant hinc atq; in archā
stetunt q; sicut p̄cepit moȳses in deuteronomi
um. sex t̄b⁹ in montem garizim. ut b̄ndicent po
pulum. et ipse t̄b⁹ que nobiliores sunt. i. s. meon
leui. iuda. ⁊ sachar. ioseph et beniamin. Alię ū
sex ignobiliores stetunt e regione in monte ge
bal. ut maledicent. int̄ quos i. ruben qui ma
culauit chorū parentis ⁊ zabulon ultim⁹
filius lie. ⁊ ancillarum filij. Et hec quidē ue
tis hystorie refunt gesta. S; inspiciendū est
quid enarratioē misce intelligētię referat.
Qui s̄t g̃ isti qui incedunt iuxta montē gari
zim. ⁊ qui s̄t qui incedūt iuxta montē gebal.
Illi namq; qui in^{hō}ullo iuxta montē garizim.
incedūt. electi eos ad benedictionē figuratim in
dicant. qui n̄ metu pene. s; celestis p̄missiois
amore succensi ueniunt ad salutē. Illi ū di
midū qui iuxta montē gebal incedūt. in quo ma

27

ledictiones plate sunt. illos indicant qui non
amore benedictionum ut pmissionum. sed
futurorum suppliciorum timore complent. q̄
in lege scripta sunt. ut pueniant ad salutē.
Om̄s autē cca archam incedunt. quia de eccle
sinu n̄ discedunt. s. nobiliores eē illos dicim̄
qui desidio boni ipsius x̄ni benedictionis a
more qđ bonū ē agunt. q̄ illos qui p malum
bonum sectant. Solus ḡ ih̄c pot ex omnibus
poplīs hui' m̄i m̄tes animos cōdiscē. Et ali
os quidem statuerunt in montem garizim
ad b̄ndicendum. alios ū statuerunt in montē
gebal ad maledictionē. n̄ ut maledictiones
accipiant. s. ut intuentes p̄scriptas maledicti
ones ⁊ penas peccōrib' constitutas incurtere

Tcaueant. ac semet ipsos timoris supplicio cor
Hecerea gabaonite **.vi** J. rigant.
p̄ditionis mei p̄rrici. cum fraude et calli
ditate ueniunt. ad ih̄m p̄nnis calciam̄tis q;
uecib' induci de p̄cantes ut saluarent. Statimq;
ab ih̄u salutem accipiunt. Qoz cñ dolum

ut agnouit. ligni cesores ut aque gestatores. eo
constituit. In quorum figura illi ostendunt.
qui de mundo ad ecclesiam uenientes habent fidem
in deo. et inclinant caput suum sacerdotibus sanctis qui
illis ministrant. et seruiunt. et aliquid utilita-
tis impendunt. Ad ornatum etiam ecclesie ut mi-
nistrium prompti sunt. in moribus uero suis. et conuersa-
tione pristina. detinentur. induentes uetem
hominem cum actibus suis. et inuoluti uetustis
uitis. sic et isti panis et calciamenis uetibus
obtecti sunt. Et patet hoc quod in deum credunt. et erga
seruos dei ut ecclesie cultum uidentur esse deuoti. nichil
habent emendationis ut in nouationis in moribus.
Tales ergo tantum in quasi quoddam salutis signum.
intra ecclesiam temporaliter preferunt. In spiritu-
ales autem. id est in sanctos dei regnum eternum ut lib-
tatem minime consequuntur. **xii**

Quod autem in gabaon pugnante ihesu na-
ue stetit prohibetur sol et luna. do-
nec israel inimici deleantur. dicente scriptura
stetit inquit sol super gabaon. et luna super

^{Parlon.}
 uallem elam. Et adiecit scriptura. ⁊ dicit. quia
 nunquam sic audiuit deus hominem. Ihesus ergo non solum
 stare fecit. non tantum solum. sed multo magis in
 in adiutorio suo dum nos bellum gerimus aduersus
 principes. uiciorum gentes. ⁊ colluctamini aduersus
 principes et potestates. ⁊ rectores harum tenebra-
 rum. aduersus spiritualia nequie in celestibus. sol
 nobis iusticie indefinenter adsistit. nec deserit
 unquam nos. nec festinat occubere. quia ipse
 dicit. Ecce ego uobiscum sum omnibus diebus usque
 ad consummationem seculi. Quinque autem reges
 quinque sensus corporis indicant. qui gubernetur
 ⁊ carnales homines expugnant. Huius ad spe-
 luncam confugunt. cum se terrenis in corpore
 positi actibus inungunt. Quam pugnante ihesu. i.
 predicatione euangelii superant. atque incedente uerbo
 dei in nobis. i. intra speluncam corporis nostri omnes
Exactis *xiii* ⁊ pariter interficiuntur.
 deinde ut delectis gentibus iosue sorte diui-
 dit populis terram reppermissionis. Cecit ergo ⁊ ex
 a facie fidelium suorum quodammodo gentes gentium

errorum malignos sp̄s. et forte diuisit t̄ram in nob̄
omnia opans unus atq; idem sp̄s. ac diuidens do
na p̄pa unicuiq; put uult.

xiii

Refert̄ aut̄ in his diuinis eloquiis p̄ma y sc̄da
heditatis facta diuisio. Prima quidē p̄ mo
ysēm. sc̄da ū q̄ fortior est p̄ ih̄m. S; moyses c̄nsior
danem duab; tantum ysemis t̄bub; ruben scilic;
ygad et dimidie t̄bui manasse. possessionē de
creuit. cet̄a ū om̄s p̄ ih̄m suscipiunt. P̄ qd̄ in
dicatur qd̄ plures p̄ fidem ih̄u x̄ p̄missa celestia
ēent p̄cept̄a. qm̄ qui p̄ legem adepti sunt. Nam
ille duę semis t̄b; p̄cul dubio p̄orem populum
adumbrabant. S; iō duę semis dicuntur. quia
hi qui in lege agebant̄ contigunt cognitionē
t̄nitatis. S; p̄fectam eius scientiam n̄ habuer̄t.
sic yec̄stastic; liber loquit̄ dicens. Q̄ n̄ p̄fecit
p̄mo scire sapiām. y infirmior n̄ inuestigauit
illam. hic aut̄ nouem semis t̄b; q̄ p̄ ih̄m rep
missionē t̄re sc̄e suscipiunt. ut p̄dictū ē fi
guram noui populi tenuerunt q̄ a ih̄u

9
domino nro per fidem et graam etne repto
missionis hereditate. p lauacru quasi p iordanis
transiunt suscepunt. S; p m et ipse noue semis
tribus dicunt. que sub ihu hereditate potuntur.
et n integ decem. qui numus consumat. et dr
perfectus. quia nec in ipso aduentu dni ut in
carnatione circuncta nob p se met ipsu perfecte
annuntiata sunt. Un et ipse die discipulis.
Multa adhuc habeo que uob loquar. s; n po
tessis illa audire m. Veniet aut sps ueritatis qui
a patre pcedit. ille de meo accipiet. et annun
tiabit uobis omnia. **xxv.** **P**erfectio itaq;
ad sumam cunctorum bonoru i spu sco con
sistit. alioquin nuch in eo perfectum putabit
Quod u leuue **xxvi** **I**cui sps scs deest
n accipiunt hereditate ete. utiq; quia
dns nr ihc xpc ipse est hereditas eorum. sic scp
cum est. Ego hereditas eorum. et possessio n da
bitur eis in ist. Ego su possessio eoru. Ueri
corum eni hereditas et possessio ob h heredita uoluit
ds. qa munus altaris ipsius effecti sunt. et sors

pp̄t qđ 7 clerus for̄s m̄p̄tatur. Et deum h̄editate
m̄to possidet. qui ut absq; impedim̄to deser
uire oō ualeat. paup̄ spū eē. contendit. ut con
grue illud psalmiste dicē possit. Dñs pars h̄e
ditatis mee. 7 calicis mei. *xyii*

O d ū habitacula leuitas ab ihū pom̄s t̄b̄ de
cernunt. significat ut hū qui in ecclā dī.
scientie opa dantes doct̄ne grām administrāt.
rursū ab omnib; quib; dispensant diuina. t̄re
na subsidia. q̄n h̄nt recipiant. ut impleatur
illud. qđ apls p̄cep̄ dic̄ns. Si nos uob; spūalia se
minauim; magnū ē ut carnalia ūra metam;.
Et m̄to isti in cunctis t̄b̄u; diuusi dicunt. quia
dispensatione cunctorū uiuunt. *xyiii*

O d aut̄ quadraginta duas urbes accipiūt.
indubitan̄ ipsa p̄dicatio scōrū signatur.
Ipsi enim possid̄nt doctrinā. q̄ legis decalogo con
stat 7 quadrifido euuglīi num̄o quasi quat̄de
nas urbes habentes. Quib; etiā due adiuuntur
quia nimirū cūcta que p̄dicant. morali ac
mistico sensu adnuntiant. *xyiiii*

Illud autē qđ cum isrlitico poplo pcepta repto
 missionis tñā partiretur. effraim tamē tñū
 chananeus omnis gentilis populus nō occis'
 s; factus tñbutarius dī sic sc̄ptum est. in libro iu
 dicum. habitauit chananē in medio effraim tñ
 butari. Qđ em̄ tñbutari. qđ chananē. gentilis iu
 delicet popul' nō uitū signat. Sepe enī i mag
 nis uirtutib' tñā repmisionis ingrdim'. qđ spe
 intima de et̄nitate roboram'. S; dum p' intē
 ta uirtia sublimia. qđā tñ parua tñnem'. quā
 chananeū in tñā nñā uiuē concedim'. Q tamē
 tñbutari efficit'. quia h' ipsū uitū qđ subiugare
 nō possum'. ad usū nñē utilitatis humilit' retor
 quemus. ut eo de se mens y in suis uilia sen
 tiat. qđ suis uirtib' y parua q̄ appetat nō expug
 nat. Ynde uenerunt sc̄ptū ē. he sunt gñtes
 qđ dñs dereliquit. ut erudiret in eis isrlēm. Ad
 h' namq̄ qđam minima uirtia nñā retinent'.
 ut uirtutis sensū nñm sollicitū in cōtamine
 semp exerceat. y eo deuictoria nō supbiat. quo
 uiuē in se hostes conspiciat. a quib' adhuc uici
 formidat

Iste reseruatis gentilibus erudit. qñ in quibda
 minimis uiculis eleuatio uirtutis nre comp
 mitur. y in paruis sibi resistit dic. qd ex se
 maiora n subicit. *expt lib iosue. huc cp i lib iudicu*
 De seruitute populi y liberatione. *irapitulu. i.*
ii De debbora y iahel. *iii* De oraculo angli y
 gedleon y sacificio ei. *iiii* De oraculo uettis y aree.
v De pio gedleon cum arcenat. *vi* De abimelec.
vii De iepte y filia ei. *viii* De sanson y achibei. *ix* De
 ruth moabite. *x*

Historia iudicum n parua mistiorum
 indicat sacra. prmu qd p iosue suc
 cedunt iudices. sic y p xpm successerunt apli.
 y ecclari rectores ad gubnandos y regndos fide
 les. quos ipse ad spem etne pmissiois pducit.
 P omia au in h uolumine delicta iudaici ppli
 y seruitute. clamor q; eoru y miseratioes di desc
 bunt. Nam multas annis p suis offensis mul
 toru regu serui erant. y itum conuasi libati
 sunt. S; quid e qd sepe peccantes in manu
 hostili tradunt. n qd nra pecca qñ delinqm

11
uires hostib' p'benit. Et qñ nos facim' malū
in conspectu dñi. tñ confortant' adūsariū
nrī. r. demones spūaliū nequitiar' uirtutē.
S; itūm. qñ conūtim'. suscitāt dñs saluatore
iudices. hē p'ncipes et doctores. quos ad sub
sidium d's mittit eorum qui ad se toto corde
clamaunt. sicut misit othomel. q' expugna
uit cufam. tasacham regē mesopotamie. sic
misit aoch. q' occidit eglom regē moab. sic misit
gabel. y debbora. q' interfecit sisarā. Quarū
historia p' missis suis b'uit memoranda ē. **II**

Debbora enī p'phet' uxor laphidoch. iu
dicabat populū in illo tñpe. y sede
bat sub palma. int' rama y bechel ī monte
effraim. ascendebant q' ad eā filij isrl' in omne
iudiciū. Debora q' int'p'tat'. apis siue loq'la.
in p'ph'ia y forma accipienda ē. de qua sc'bit'.
Quam dulcia faucib' meis eloquia tua. Confi
demus ubi locus p'ph'ie ēē desc'bit'. Sub pal
ma inq't. Sub palma sedē h't p'ph'ia. quia q's
suis institutionib' erudit. ad palmā sup'ne

uocationis adducit. Int̄ mediū aut̄ tama. ⁊
int̄ mediū bechel sedē pph̄ia dī. quia ta
ma int̄ptat̄ excelsa. bechel aut̄ dom̄ dī. utq;
quia nos in domo dī positos n̄ q̄ in c̄ra s̄t que
rere docet. s; que in celis sunt. H̄ misit ⁊ uoca
uit ad se barach. Barach int̄ptat̄ choruscatio.
Choruscatio ē q̄ h̄t quidē lucē s; n̄ p̄manētē. ad
modicū enī t̄mp̄is resplendet ⁊ desinit. hic g̃
barach formā g̃t p̄oris populi. q̄ p̄mo om̄iū
p̄ pph̄iam uocat̄ ⁊ inuitat̄ ad audienda eloq̃a dī.
refulsit quidē legis splendore. ⁊ t̄m̄ tempore
chor̄cauit. s; n̄ diu p̄mansit. Cū g̃ dixiss; deb
bora ad barach. i. pph̄ia ad p̄orē ppl̄m. t̄ p̄cepit
dñs d̄s isrl̄. ⁊ tu ascende in montē thabor. ⁊ ac
cipe decē milia uiros. respondit barach ex p̄
sona p̄oris ppl̄i. ad pph̄iam. Non ascendā. n̄
tu ascendis mecum. Dic̄ ad eum debbora. Ibo c̄c.
s; n̄ erit p̄mat̄ tuus in uia q̄ incedis. s; in manu
mulieris t̄det dñs sisarā. euadit̄ ostēdñs. q̄a n̄
ē in illū ppl̄m p̄mat̄. nec p̄manet ap̄ eū uicto
rie palma. s; ap̄ iabel mulierē. i. eccl̄am. Non

iabel ista alienigena in cuius manu uictoria facta est. figura tenet ecclesie. ex gentibus congregatae. Iabel enim interpretatur ascensio. quia per ecclesiam ascendit ad celum. Ista palo. et clauo sifara hostem interficit. et ligni crucis acumine. et uirtute diabolum interficit. Quod barach. et pro populus per legis precepta facere non potuit. Sola enim ista per lignum in quo spiritualibus sacramentis edentium salus est. fidei hostem affligit. Quae deum mortuum pellibus obtegunt. et indutum in carnalium cordibus delinquit. Non enim latent mortifera ipsius. non incorrumpibilitate uitae uiuentibus. et peccata mortalia perpetrantibus. quod dum prae uiuentes seggantur a corpore. efficiunt membra

radiunt deinde III I diabolus. G popul' isrl' in manu madian per cuius liberationem loquitur angelus domini ad gedeon. Cuius gesta quid mystice significant demonstrandum. Gedeon namque cum sub arbore quercu truci in semine uirga cederet. et a paleis frumenta excuteret. angelum uidit. accipiens ab eo oraculum. ut a potestate hostium. populum dei in libertatem deducere

ceret. Iste gedeon nimirum figuram gestabat xpi
qui sub umbra scē crucis p̄destinato incarnationis
future missio constituitur. rectitudine iudicii q̄si
p̄ uirgā electionē scōrū a uitiorū paleis sequestra
bat. h̄ ḡ gedeon cum audisset ab anglo qd̄ defi
cientib⁹ popolūrum milib⁹ in uno uito dñs ple
bem suā ab hostib⁹ liberaret. p̄tinus edū corit.
cuius carnes scōm p̄ceptū angli simul cū azi
ma sup̄ petrā posuit. ⁊ uis carniū desup̄ effudit.
Que dum angls uirge cacumine tetigit. statim
de petra ignis erupit. atq; ita sacrificium qd̄ of
ferebat⁹ absumptū ē. Quo iudicio declaratū
iudet⁹. qd̄ pet̄ illa typum h̄uit corporis x̄. pau
lo attestante. pet̄ autē erat xpc. Jam tē ḡ in
missio declaratū ē. qz dñs ihc in carne sua to
tus mundi peccā crucifixe⁹ abolēt. nec solum
delicta factorū. s; ⁊ cupiditates p̄garet animarū.
Caro enim edi ad culpam facti referit⁹. uis ad il
lecebras cupiditātū. sic sc̄ptū ē qz concupiuit
ppls cupiditatē pessimā. ⁊ dix̄unt. Qs̄ nosci
babit carne. Qd̄ ḡ extendit angls uirgā et te

tigit petram de qua ignis exiit. ostendit qd caro
 dñi spū repleta diuino peccā omīa conditioīs
 humane exueret. Unde ⁊ dñs dicit. Ignem
 ueni mittere in terram. Adicit g̃ uir doct⁹. ⁊ p̃sag
 futurorū sup̃na mistia. ⁊ iō scdm̃ oracula oc
 cidit uiculu apatre suo ⁊ doli deputatū. ⁊ ip̃e
 septennē aliū uiculu imolauit dō. Quo facto
 manifestissime reuelauit p̃ aduentū dñi oīa
 gentilitatis abolenda ēē sac̃ficia. solūq; sac̃fici
 um dō diuice passionis p̃ redemptione nr̃a re
 ligione populi defendū. Et enim uiculu ille
 erat in tipo x̃. in quo septiformis spū alium
 plenitudo uiculu. sic ⁊ saias dixit inhabitabat.

Preuidit g̃ milium uictorie iiii
 gedeon. ⁊ tam̃ licet fortis ⁊ fidus pleni
 ora adhuc de dñio fuisse uictorie docum̃ta q̃
 rebat. ut una nocte lane uellus in area po
 neretur. ⁊ et eēt sup̃ illō tantū m̃ ros. ⁊ sup̃
 omnē terram siccitas. Et rursus similē ponet
 uell⁹. ⁊ sup̃ totā terram ros pluēt. ⁊ sup̃ uellus
 siccitas ēēt. Querit fortasse aliquis. utrū q̃si

incredulus ēē uideatur. qui frequentib' iam
fuerat indicū informat'. Absit. Non enī ille
ambiguus erat. s; nimir' futura mistia p'uide-
bat. q' p'uid' diligētissime explorabat. ut am-
pl' edet' & mistum. dum intellexisset oraculū.
Qd' g' uellus compluti & area ficca. & p'ea complu-
ta area ficco uelle significat. n' qd' p'mo una g'nt
hebreorum h'nt grē mistum. tot' orbis uacuu'
erat. Nunc aut' in manifestatione x' tot' h't h'
orbis. illa uacua ē. Area enim illa. totū or-
bem terrarū significat. Deniq; qn' tot' orbis in
fructuoso cultu g'ntilis sup'ltionis arebat.
tunc erat ros ille celestis uisitationis in uelle.
Postea u' qm' oues q' pierunt domus isrl'. que sub
figura uellu' demonstrabant'. & oues ille fontē
aque uive negauunt. ros fidi exaruit in
pectorib' uidorū. grām q' suā imb' ille diuin'
in corda g'ntium dir'uiuit. Inde ē qd' nunc
fidi rore tot' orb' humescit. uidi u' p'ph'is & omib'
katis matib' caruerūt. Nec mirū si p'fidie sube-
unt siccitatē. q's dñs p'ph'ia imbs ubtate p'ua

114
ut dicitur mandabo nubibus desuper. ne pluant
super eam imbrem. Idcirco autem illa gens uetustis nomine
significauit. ut quia spolianda esset. doctrine auc-
toritate. sic ouis uelle. ut quia inobaudita e-
rande pluuia decinebat. quod nolebat se proprio pro-
curari. in incucisil gentibus reuelari.

Post hanc diligentissimam multum explana-
tionem. cum iam contra madianitas gedeon
dimicare contendet. exercitus multitudinem
ad bella producet. diuina illi ammonitione preceptum
est. ut ad flumem uenientes omnes qui flexis genibus aquas
haurire conspicerent. ab ullo conflictu remoueret.
Actumque est. et ceteri uiri tantummodo qui stantes aquas
manibus hauserant remanserunt. Cum his gedeon ad
pluuium pergit. eosque non armis. sed cubis. lampadibus. la-
genis armauit. Nam sic illic scriptum est. accensas la-
pades misert in lagunctas. et tubas in dextra.
lagenas autem in sinistra tenuerunt. et ad hostes suos
communi ueniente ceciderunt cubis. confregunt
lagunctas. lampades apparuerunt. hunc tu-
barum sonitu. illic lapadarum choruscatione. ter-

riti in fugam versi sunt. De his namque bello
per prophetam dei. Iugum enim omnis eius et iugum hu-
meri eius et sceptrum exactoris eius superasti. sic in
die madian. Eripies quippe gentilitatem domini.
superasti iugum omnis eius cum ea adiunctu suo ab il-
la demoniace et rannidis servitute liberauit.
Superasti sceptrum exactoris eius. cum regnum eius
diaboli quippe pestifera et perpetuatio uiciorum
consueuat tributa debita penarum exigere. de
fidelium corde destruxit. Quid hoc est. quod tale bel-
lum per prophetam ad medium adducit. Annun-
ciare nobis per prophetam studuit. quod adiunctu redemp-
toris nostri contra diabolum illam sub geleon duce
pugne uictoriam designauit. Talia illic mi-
nuta acta sunt quod quanto magis usum pugnandi
consequuntur. tanto apostoli apprehendi ministerio non re-
cedunt. Quis enim unquam cum lagenis et lampa-
dibus ad prelium uenit. Quis contra arma ueniens
arma deseruit. Ridicula nobis haec profecto fue-
rant. si terribilia hostibus non fuissent. Sed uictoria
ista attestante didicimus. ne parua haec quae acta sunt

15
ppendamus. Gedeon itaq; ad pluuu ueniēs.
redēptoris nr̄i signat aduētū. de quo sc̄ptū.
Collite portas p̄ncipes ur̄as. ⁊ eleuamini porte
et̄nales ⁊ int̄abit rex gl̄e. Quis ē iste rex gl̄e.
Domini fortis ⁊ pot̄ns. dñs pot̄ns in pluo. huic
redēptorē nr̄m n̄ solū ope. s; ⁊ nomine p̄pha
uit. Gedeon namq; int̄ptat̄ ec̄uens in utero.
Dominus enī nr̄ p̄ maiestatis pot̄tiā om̄ia
ec̄umplectit̄. ⁊ cū p̄ dispensationis gr̄am int̄
ut̄um uirginis uenit. Qd̄ ē ḡ ec̄uens in ut̄o.
n̄q; omp̄c d̄s ē int̄ ut̄um fuit p̄ infirmitatis
subam. ⁊ ex̄t̄ mundū p̄ pot̄tiā maiestatis.
Madian ū int̄ptat̄ de iudicio. Ut enim hostē
eius repellendi destruendi q̄eēt. n̄ de iudi
cio repellentis. s; de iudicio uisite iudicantis
fuit. Et id̄co de iudicio uocant̄. qui alieni
a gr̄a redēptoris. uisite dampnationis int̄it̄.
⁊ in uocabulū nominis t̄hunt. Cont̄ hō ge
deon. cū t̄renas p̄git ad plū. Solet int̄cena
rio num̄o plenitudo p̄fectionis intelligi. Qd̄
ḡ p̄t̄ ductū t̄renariū num̄ū designat̄. nisi

perfecta cognitio caritatis. Cum his quippe do-
minis noster adversarios fidei destruit. cum his ad
predicationis bella descendit. qui possunt di-
vina cognoscere. qui sciunt de civitate quod est per-
fecte sentire. Notandum vero est. quod iste centorum nummus
in ^{cau}ta littera continetur. que crucis spiritum tenet.
Cui si super insulam lineam. id quod in cruce eminet
addatur. non iam crucis spiritus. sed ipsa crux esset.
Quia ergo iste centorum nummus in cau littera
continetur. et per cau litteram sic diximus spiritus crucis os-
tenditur. non inuito in his centis gedleone se-
quentibus. illi designati sunt quibus dictum est. Si
quis vult per me venire. abneget semetipsum.
et collat crucem suam et sequatur me. Qui sequen-
tes dominum tanto vivius crucem collunt. quanto acius
se se edomant. et erga proximos suos karitatis com-
passione cruciantur. Inde per ierechielem pro-
phetam dei. Signa tu super frontes virorum ge-
mentium et dolentium. Et ecce in his centis litteris
qui in cau littera continentur. hic exprimitur. quod ferrum
hostium crucis ligno superetur. Ducti itaque sunt

16
ad fluvium ut aquas biberent. ⁊ quiq̃ aq̃s fle-
xib' genib' hausunt. ⁊ ab ellica in dictione remoti
sunt. Aquis namq; doctrina sapie designat. Qui
g̃ dum aq̃s bibunt genu flexisse prohibentur. ⁊
ab illoz etamine phibiti recesserunt. h̃i sunt
q̃ doctrinam cū opib' bonis ^{rectis} n̄ hauriunt. Q̃ u doc-
trine fluentia ita hauriūt. ut neq̃quam in p̃iis
opib' carnalib' inflectunt. h̃i x̄ duce contra hoste
fidi ad p̃liū p̃gunt. Illadunt g̃ cum tubis. cum
lampadib'. cū lagenis. atq; iste fuit ut diximus
ordo p̃liandi. Cecinunt tubis. intra lagenas autē
sunt misse lampades. contractis ū lagenis lāpa-
des ostēse sunt. quarū choru scante luce. hostes
c̃ti in fugam uertunt. Designat itaq; in tubis
clamor p̃dicationū. in lampadib' claritas mira-
culorū. in lagenis fragilitas corpus. Tales quip-
pe secū dux n̄r ad p̃dicationis p̃liū dux. quide
pecta salute corpus hostes suos moriendo. p̃stāt
eorumq; gladios n̄ armis s; patientia supant.
Armati enim ueniunt sub duce suo ad p̃lium.
m̄es n̄r. s; tub s; lagenis. s; lampadib'. Qui so

⁊ Stante autē genu. recta opatio designatur.

nuerunt tubis dum p̄dicant confregunt
lagenas dum soluenda in passione sua corpora
hostib' gladiis opponunt. Resplenduerunt
lampadib' dū p̄ solutionē corpus miraculis
choruscarunt. Moxq; hostes in fugam uisi sūt
quia dum mortuorum mirū corpora mira-
culis choruscare conspiciunt. luce uitalis fracti
qđ impugnauunt ceciderunt. Ceciderunt q̄ tub.
ut lagene frangerentur. Lagene fracte sunt
ut lampades apparetent. Apparuerunt
lampades. ut hostes in fugam uiderent. Id est p̄-
dicauunt m̄res. donec eorum corpora in morte
soluerentur. Corpora eorum in morte soluta sunt
ut miraculis choruscarent. Choruscauunt
miraculis. ut hostes suos ex diuina luce p̄-
sternerent. Et notandum qđ steterunt hostes
ante lagenas. fugunt ante lampades. q̄ ni-
mirū p̄sequutores scē fidei p̄dicatorib' adhuc in
corpe positis restant. Post solutionē u' corpus
apparentib' miraculis in fugam uisi sunt. q̄
pauore contriti. a p̄sequutione cessauerunt

17
Inueniendum est etiā id qđ illic sc̃ptum est. qđ
in dext̃a tubas. Lagenas in sinistra tenuerūt.
¶ dext̃am enim h̃rē dicimus. quicquid p̃mag
no pensamus. ¶ sinistra ū. qđ p̃ nichilo duci
mus. Bene g̃ illic sc̃ptum ē. qđ in dext̃a tubā
⁊ in sinistra lagenas tenuerunt. quia x̃ m̃rēs
p̃ magno h̃nt p̃dicationis grām. corpus ū
utilitatē p̃ minimo. Quisquis enim corp̃is.
utilitatē plus facit. qm̃ grām p̃dicationis.
in sinistra tubam. atq; in dext̃a lagenā tenet.
Si enim p̃ori loco grā p̃dicationis attenditur
⁊ postiori utilitas corp̃is c̃amē quia a dext̃a tu
be. ⁊ a sinistris lagene tenent. vi.

99 Mortuus gedeon ⁊ reliquid septuaginta
filios. ⁊ unum nomine abimelech na
tum ex concubina. qui conduxit sibi uiros
uagos. ⁊ abierunt p̃illum. ⁊ intrauit in do
mum pat̃is sui. ⁊ occidit fr̃es suos septuagin
ta uiros sup̃ lapidem unū. ⁊ remansit ioa
tam iunior qm̃ absconditus erat. ⁊ c̃t̃a hoc
factum si nichil p̃ph̃icum indicaret. quid op̃

erat. ut magnope p̄sc̄betur. utrum gedeon
septuaginta filios. ⁊ multas uxores habuisset.
s; concubinam. de q̄mū ⁊ malū suscepiss; Qd̄cū
turpe factū sit. t̄ ⁊ turp̄eēt. s;h possis ad exem
plum in diuinis lib̄s sc̄pta uident̄. n̄ magne a
licui rei imaginē earū rerū gesta p̄tipos ⁊ fig
as ostēdēt. Gedeon ḡ ut superius dictū ē. apū
dn̄i tenebat. Plurime uxores ei⁹ multe s̄c̄ nati
ones. q̄ p̄ fidem x̄ adheserunt. Septuagintaū
filij ei⁹. septuaginte lingue sunt. in h̄ mundo
diffuse. in quib⁹ s̄ p̄ fidē dn̄i filios ḡnati⁹ erat.
Concubinam h̄ in loco sinagogam uocat. q̄ no
uissimis t̄mporib⁹ anḡx̄ ē c̄ditura. de ioh̄s a
postolus in apocalipsi ait. Qui dicunt se iud̄os
ēē. n̄ s̄c̄. s; sunt sinagoga sathane. De qua ulti
mis t̄mporib⁹. nequissimus filius. i. anḡx̄. ē ge
nerand⁹. eritq; fili⁹ ancille. i. sinagoge illi⁹ pecca
t̄cis. quia qui pecc̄um inquit facit. seruus ē
pecc̄i. hic inq̄ congregatis s̄ impijs. sic abimelech
fecit. regnum impbe usurpauit. Infectis q;
nobilib⁹ filijs. i. his qui ex diuisis nationib⁹. et

linguis in x̄ edentes. a dō sunt gñati. inductu
 tus est psequationem. ut scōs om̄s int̄ficiat. S;
 sup̄ septuaginta inquit fuit iunior filius. ex
 nobili mat̄imonio. qui se abscondat. hic inqt
 ascendit in iitacē montis garizim. et exclama
 uit uoce magna ad populū. sic morū ponēs
 eis pabolam. hic ḡ iunior fili⁹. q̄ fugiūt. ut gla
 dium inimici euadēt. fiḡa ē residui poplī
 isrl̄ p̄dicante. helia ex t̄m̄is tēpib⁹ c̄ditur. ⁊
 anḡr gladiū euasuri. Ascendit inquit iste
 in iitacē montis garizim. S; cur montē ascen
 dit. Quia nec pph̄are nec psequationē anti
 x̄ quisq; euadē pot̄. n̄ qui p̄r̄ in montē bene
 dictionis. i. in sublimitatē fidī. ac iūctum
 ascendit. h̄ est enim mons garizim. quāmo
 p̄ se in benedictionē deputat̄. Itaq; cum ascen
 disset. eleuata uoce clamauit. ⁊ dix̄. Audite
 me uiri siche. Ierunt ligna ut ungent. sup̄
 se regem. dix̄unt q; oliue impa nobis. Quere
 pondit. Num quid possum amittē pingue
 dinem meā. qua dñs utunt̄. homines. ⁊ c̄ ue

nire ut int̄ ligna p̄mouear̄. Dicunt q;
ligna ad arborem ficum. Veni ⁊ sup̄ nos accipe
regnum. Que respondit eis. Numquid possum
deserere dulcedinem meam. fruct⁹ q; suauissi
mos. ⁊ ut̄ int̄ cetera ligna p̄mouear̄. Loquuta
sunt quoq; ligna adiuuē. Veni impa nobis.
Que respondit. Numquid possum deserere
uinum meū. qd̄ letificat dñm ⁊ homines. ⁊ in
ter cetera ligna commoue^{ti}. Cum g̃ repu
diata fuissent ligna silue ab oliua ⁊ ficu ⁊
uita. ueniunt ad rannū. ut eam sibi faciant
regem. S; p̄us uideamus cur oliua ficus ⁊
uita. sup̄ ligna regnare noluerūt. Ligna q̄pe
silue intelligim⁹ hominē eē uagos ⁊ uanos. e
terno incendio^p paratos. his g̃ m̄to noluit.
nec oliua nec ficus nec uita. regnare. quia
n̄ merebant̄. Oliua enī grām sp̄s sc̄i. ⁊ unc
tionē pacis significat. ficus autē sacre legis ima
ginē tenet. sicut in euuig̃lio dictū ē. Quidam
pat̄ familias plantauit uinea. ⁊ in uinea sua
plantauit ficum. Quis pat̄ familias nisi d̄s

19
qui familie sue. r. omnium eductum patet
Plantauit g. uineam. r. populū. quia uinea ex
egy pto trāstulit. Et utiq; populū n̄ uinea ex
egy pto trāstulat. In hac uinea plantauit ficū.
h̄e r. in populo suo ^{posuit} plantauit legem. Que lex p̄mi
uum populū sic ficus grossos aridos. r. inutile
deiec in terram. r. postea alios fructus ḡnauit. i.
populū x̄anū. quem ad debitam euuangelice dis
cipline maturitatē. r. suauissimā pinguedinē
x̄ cum gl̄a r. honore p̄dux. S; uital noluit reg
nare eis. Vitem autem. saluatoris nr̄i q̄ pū
hr̄e manifestū ē. sicut ipse in euuangelio ait.
Ego sum uital ueta. Igit̄ quia iam in repro
bum sensum sic apl̄s dix. ficū ē populus il
le. qui anḡ ē seruutur. quē ligna silue apel
lat. r. necesse ē ut edat m̄dacio. r. anḡ. qui uita
q̄ noluit edē. tō r. a regno uital. i. x̄. r. ab olua
r. sp̄c sc̄i gr̄a. r. a ficu. r. diuine legis dulcedine
reprobatus uenit. ad ramnū. Ramn̄ enī gen̄
tubiē. quam uulgo senticem ut finā appel
lant. aspū nimis r. spinosū. p̄ qd̄ m̄to tipus

angr' significat. qui omni asperitate & asperitate
humanū gen' ē uastatur'. S. exiet inquit igni
de ramno. & iniquitas de ang'r. & omnes qui in
eo confident. cum ipso parit' deuorabit. Uidet'
g' gedeon' & imaginē habuisse septuaginta u'
filii. septuaginta lingue sūt ut nationes. qui cō en
tes p' scōam regenerationē filij dī ēē meruerunt. A
bimelech u' fili' ancille. apū ang'r portasse phi
beaur. Qui cong'gatis p'dictis nationib' regnū sibi
impbe usurpauit. omēs q; scōs ui & p'sequeione oīq;
crudelitate crucidabit. Iohatam u' uimoz. fig'a
scōrū fuit. Sicut enim iohatam p' fugam recess
fit. & reliqui m'fecti sunt frēs. sic nemo euadē po
t'it p'sequeione ang'r. n' qui p' fugam recessit. &
in montē benedictionis ascendit. hic ē enim
mons quem scī cūm dabant. quē & scs moy'ses
in benedictionib' sic iam sup'ius dictū in deuto

a

Adiecunt **vii** ¶ nomio posuit
dein filū isrl' deseruire baalim. & diis alie
nis. cōdunt q; in man' filiorū ammon. tē iepte
galaditidis fugiens a facie frūm suorum. con

Statuit in p̄ncipē ob pugnam filiorum ammon.
 Quediens p̄ triumphum. imolauit filiam q̄ sibi
 p̄ uictoriā p̄ma occurrebat. Sic enī uotū sp̄ op̄o
 dāt. ut quicquid s̄ reuerenti p̄mū occurreret
 dño imolaret. Qd̄ ḡ iniepte p̄nuntiabat. n̄ dñs
 ih̄c xp̄c ⁊ saluator n̄r. qui a facie fr̄um suorum. i.
 iudorū abscedns. ingentib⁹ p̄ncipatū accepit.
 Q om̄ia humane salutis sac̄menta tāq̄ iurat⁹
 expleuit. ⁊ quasi filiā ita carnē p̄am p̄ salute
 isrl̄is dño optulit. Iurasse enī pat̄ ac nouisse
 unigenitū legimus. psalmo dicēte. Sic iurauit
 dño uotū uouit dō iacob. scilicet ut sac̄m̄tum
 religionis incarn⁹ s̄ sue passionē. p̄ salute gen̄is
 humani expleret. H̄ ḡ scdm̄ historiam gestorū
 ita p̄x̄ acta sunt. ut uideant̄ p̄ religioē q̄ iura
 uerat eē completa. Post mortē iepte traditur isrl̄
 in manus allophilorū. nascitur q̄ sanson qui
 s̄ **S**anson autē q̄ndam **Y** libat isrl̄. **viii**
 dñi nazare⁹ habet q̄ddam int̄ p̄u gestū x̄.
 Prīmū qd̄ ab anglo natiuitas ei⁹ adnuntiāt. dein
 cep̄s qd̄ nazareus dicit̄. ⁊ ipse libat isrl̄. de hostib⁹

postremo qđ templum illorum subūat et p̄iet
multa milia hominū. qui illū illuserūt. Natiui-
tas ista sanson q̄ p̄ anḡlū adnūtiat. similitudi-
nem h̄t p̄mū p̄pharū qui natiuitatē dñi scōm
carne adnūtiauerūt. demceps anḡlū. j̄ qui ad
mariam loquit̄ dicēs maria inuenisti grām
ante conspectū dñi. ⁊ accepisti in utero. ⁊ paries
filium. ⁊ uocabit̄ nomē ei⁹ ēmanuel. H̄ enī saluū
faciet populū suū a peccis eorū. Sanson autē
int̄p̄tat̄ sol. S; quia ⁊ redemptor nr̄ sol appel-
lat̄. audi ipsum dñm ih̄m p̄pham eo noīe e-
um uocari. Orietur uobis sol iusticie. ⁊ san-
tas in penniseus. V̄ enī h̄ sol iusticie ē. q̄ oīū
ēdñtū m̄tes celesti lumine clarificat. hic uē
nazare⁹ ⁊ sc̄s dī. in cui⁹ similitudinē ille nazare⁹
nūcupat̄. Iste ḡ cum tendet ad minist̄ium
nuptiarū. leo rugiēs occurrit ei. S; quis p̄mū
erat in sanson obuiū leonē necans. cū petende
uxoris causa ad alienigenas tendet. n̄ x̄. Q
eccl̄am uocatur̄ ex gentib⁹ uincens diabolu
dic̄. gaudete quia ego uici mundū. Qđ sibi

uult ex ore leonis occisi fauus exat. nisi quia
 ut conspiciam leges ipse regni t'rem que adu'sus
 ante se emuerit. ne iam pempta feritate dul
 cedini euuiglice p'dicande. i'muni'mta p'bit.
 Item quid in semet ipso ex'p'ssit. q'd paucos q'de
 du' uiuet in'tem'it. destructo aut' templo ho
 tes innum'os cu' moreret' occidit. Quia nimir
 d'ns ab elatione infidelitatis paucos cu' uiuet.
 plures u' cum templu' sui corp'is soluet' exant.
 atq; elatos ex gentib' quos uiuendo sustinuit
 simul om'is moriendo p'strauit. Jam u' reliq'
 eius q'd ei mulier subdola cap'd raserit. ⁊
 allophili' illudndu' tradidit. q'd captiuat'.
 q'd cecatus e'. q'd ad molam deputat'. in his
 n'x s' illi figurant'. qui solo t'm' in eccl'a x
 noie gl'ant'. ⁊ malis actib' uig'it implicantur.
 Vir enim in nobis. sensus r'onalis intelligit'.
 Caro aut' quasi in'tipo mulieris accipit'. Sie
 in mulieri. i. carni n're. blandiente libi
 dine. ut reliquis malis opib' consenserimus.
 gra' sp'e q' nazarei c'ne significat'. nudati expo

liamur atq; decipimur. Ita enim superbi et
peccatoribus uiolata & grā. sicut sanson incisa co
ma diabolus illudit. S; quid ē qđ sanson ille ab al
lo filius ē captus postq; oculos p̄didit ad molam de
putat⁹ ē. Quia nimirum maligni sp̄s. p̄ quam tēp
tationum simulis int⁹ acie contēplationis ef
fodiunt. foris hominē in circuitū laborū mit
tunt. Qđ si aliquñ idē hō agendo penitentiam
redeat. illi uelud coma reducit⁹. & grā reflore
cente reparat⁹ ad uirtutē. Dein cupiditatis
ac luxurie subūsis columpnis. uictores hos
tes deicit & repato cōamine. in finem fortis
sime ademonibus triumphabit. *ix.*

Videamus nunc rith. habet enim
ista apum eccle. Primum qđ alieni
gena ē ex populo gentili. q̄ relicta pat̄a. &
omnibus que illi erant uadit in terram isrl.
Et cum phibet eam socrus sua p̄ge secum. p̄
seuerabat dicens. Quocumq; prereris p̄gam.
Populus tuus populus meus. & d̄s tuus d̄s m̄s.
Que te moriente terra suscepit. in ea moriar.

211
Que uox sine dubio ty pum in illa fuisse ecclē
manifestat. Sic enim ecclā ex gentib' ad dñm
uocata. relictā patā suā. qđ ē ydolatrā. 7 omīssa
unūsa gūnatione trena. p̄fitecur dñm dñm su
um eē. in quem scī cōdidim. 7 illuc se iurā ū
caro x̄ p̄ passionē ascendit. 7 ob ei' nom̄ in hoc
seculo pati usq; ad mortē. 7 cum scōrū populo
patarchis scilicet 7 pphīs consociandam. De
quorū societate qđ scī ex stirpe abrahe immi
nentib' consociaret. moy. ses in cantico ostēdit
dicē. Letamini gentes cum plebe eius. 7 qui
ergūtib' estis cōdituri cum illis qui p̄mi electi sūt.
et̄na leticia exultate. In gīssa autē ruth. cū socru
sua in t̄ram isrl. obīnta obsequiorū suorum.
p̄uidecur. ut homini giungētur. ex abrahe
stirpe uenient. Et p̄mum quidē huicquē
ipsa p̄pinquū magis eē cōdebat. qui negat se
posse illi nubere. Et recedēte illo p̄testimonū
decem maiorū booz. illi coniungit. 7 ab ipsis de
cem seniorib' uiris benedicit. S; qđ pri' ille cog
natus confitē se eis nubē n̄ posse. hoc loco io

hannis baptiste figuram ostendi estimant. quod
cum ipse a populo israhel ^{et} putaretur. et interrogaretur
quis esset. non negavit. sed confessus est dicens. ^{et}
se non esse. et perseverantibus his qui missi erant. et in-
quirentibus quis esset. respondit. Ego sum uos
clamantis in deserto. et nouissime confitetur
ipse de domino dicens. Qui habet sponsam spon-
sus est. De autem amico sponsi ^{et manifestat} annuntiat. cum
adiecit. Amicus autem sponsi est qui stat et audit
eum. et letatur pro uoce sponsi. Hunc ergo ^{et} esti-
mabant. quia ^{et} in die resurrectionis sue. ue-
nisse non intelligebant. esse ecclesie sponsam. qui
propheta esset uocibus antea promissus. Sed sic ille pro-
pinquus negavit. et postea rith uingit bo-
och. ita ^{et} qui uice sponsus ecclesie est quem omnia
prophetarum oracula cecinant. dignatus est ecclesiam
assumere. et ex omnibus gentibus per totum orbem
terrarum deo patri innumeros populos offerre.
Quod uero exalciat se cognatus ille. uetum consu-
etudo erat. ut si sponsa sponsum repudia-
re uellet. discalciaretur ille. ut habet signum

repudiū. Unde ex calciari iubet. ne ad eccliam
 q̄si sponsus calciat accedat. hoc enim x̄p̄ seruaba-
 tur. qui uisus sponsus erat. Decem autē maiōz
 natu benedictio. h̄ ostēdit. in noīe dñi ih̄u
 om̄s eē gentes saluandas ac benedicendas.
 Iota enim ap̄ ḡtos decē significat. q̄ p̄ma l̄t̄a
 nom̄ dñi ih̄u summa p̄sc̄bit. Que res ut di-
 ximus om̄s ḡts p̄ ip̄sum saluandas ac benedi-
 cendas eē demonstrat. Ne dubitet q̄ quisq̄ h̄
 ut dicta sunt c̄dere ut uideat uniūsa. 7 ab
 initio figuris añcedentib̄ p̄cucurrisse. 7 p̄ ad-
 uentū dñi manifesta. 7 ad impleta sic eē. 7 q̄
 sup̄sunt h̄m̄ p̄ficienda in ūitate consonantib̄
 omnib̄ 7 uocib̄ 7 figuris p̄ph̄arum. ^{7 scripturū sc̄ptū} que ad i-
 pleuit is qui pollicetur eē p̄ filiū suū ih̄m xp̄m
 dñm regem. 7 saluatōrē nr̄m. cum quo est illi
 honor 7 gl̄a in secula seculorū am̄. *Expt de*
libro iudiciū. Incipiunt capitula in lib̄ re-
gum huc usq̄ excepta ysidori ep̄i. q̄ autē se-
quūt̄ excepta sunt a beda p̄bro .i.

*D*enatiuitate samue l *1. m. s.*

ii De ppha ad heli destinato. *iii* De arte captiuitate
iiii De sacrificio samuel. ⁊ lapide adiutorij. *v* De uncti
 onesaul regis. *vi* De ieiunio indicto a saule. *vii*
 De agath rege seruato. *viii* De acceptione saul a spu
 nequa. *iiiiii* De dauid ⁊ unctione ei. *x* De tamie
 dauid ⁊ golie. *xi* Ybi saul adauit ptemu ppu
 tui philistinoru filie pmitit comubum. *xii* Ybi
 canes dauid spm repellebat immundum a saul. *xiii*
 Ybi misit saul ad domu dauid custodes ut interficerent
xiiii Ybi missi a dauid capiendu pphare cepunt. *xv*
 Ybi dauid^{ad} abimelech sacerdotē uenit. *xvi* Ybi dō
 ad regē achis fuit. *xvii* Ybi in spelunca dauid sa
 ulis clamidē p̄cidit. *xviii* Ybi dauid dormiente saul
 hastam tulit. *xix* Ybi amalechite ad dauid supant.
xx Ybi phitonissam gfuluit saul. *xxi* Ybi occidit saul

Sept ep. Incip lib pmi regu. i.
 Post librum iudiciū. sequit regum. Et
 aspice tempa. pmo iudiciū p̄ea regum. In qui
 bus quippe temporib' multis ⁊ uariis mlt sacra
 menta x̄ ⁊ ecclē reuelant. Nam ab ipso exordio
 regum commutatu sacerdotu in samuele rephato
 9 Sicut erit pmo iudiciū p̄ea regnum.

heli. ⁊ commutatum regnum in dauid repbato
 saule. exclamat p̄nuntiari nouum sac̄dotiū
 nouū q; regnū repbato ueti. qđ umbra erat
 futuri in domino ihū x̄ uenturū. Nonne ip
 se dauid cum panes p̄positiois manducauit.
 qđ n̄ licebat manducare. n̄ solis sac̄dotib; in una
 p̄sona utrumq; futurū. i. in uno ihū x̄ regnū
 ⁊ sac̄dotium figurauit. Itaq; ipsa samuelis
 sac̄dotis successio nouum ut p̄dictū ē sempit̄
 num q; sac̄dotiū. p̄figurabat. qui ē ihc x̄. heli
 sac̄dote repbato. i. iudaico sac̄dotio abiecto.
 Nat̄ quoq; ipsa samuelis q̄ pri' fuit sterilis. ⁊ p̄te
 riori fecunditate letata ē. cuius ⁊ nom̄. anna
 gr̄a ei' int̄p̄tat̄. ipsam religionē x̄anam. ipsam
 postremo dī gr̄am significat qua nob; x̄ oritur.
 ipsam quoq; eccl̄am que olim sterilis n̄c fec̄da
 indī laude letat̄. Que nichil ^{aliud} in cantico suo
 p̄ph̄are uidet̄. n̄ mutationē uetis testam̄ti ut
 sac̄dotij. in nouū testam̄tū ut sac̄dotiū q̄ ē x̄.
 n̄ forte quis dicat nichil annam p̄ph̄asse. s; dīm
 tantū m̄ p̄p̄t filiū impetratū exultantia p̄dica

tionem laudasse. Quod ergo si uult quod ait arcum
potentium fecit infirmum. et infirmi accincti
sunt uirtute. pleni paruuli minorati sunt. et
esurientes transierunt terram. quia sterilis peperit
septem et fetosa in filiis infirmata est. Numquid
ipsa septem peperat quamuis sterilis fuerit. Unum
cum habebat. quando ista dicebat. Sed nec per ea. ^{et} uir
peperit siue sex quibus septimus esset. ipse samuel
scilicet tres mares et duas feminas. Deinde in illo
populo cum adhuc nemo regnaret. quod in ex
tremo posuit dat uiracem regibus nostris et ex
altauit cornu christi. unde dicebat suum prophetabat.
Dicit ergo ecclesia christi. ciuitas regis magnam gratiam plena
ple fecunda dei. quod tanto ante de se prophetatum
propheta huius pie matris agnoscit. Confirma
tum est cor meum in domino. et exaltatum est cor
nu meum in domino salutari meo. et cetera. Interea
erat samuel ministrans in templo dei. accinctus
ephod. Porro filii heli diuina sacrificia teme
rantes. peccabant coram domino. et deridebant
per eos multa sacrificium dei. Unde et heli sacerdos

p eorum iniquitate dampnatus est. qd' eos
 peccantes minus seua ammadiuisione plectebat.
 Ne miserum. ⁊ quidem cohercuit. ⁊ quidem
 corripuit. ⁊ lenit^{ace}udine ⁊ mansuetudine patris
 n̄ auctoritate. ⁊ seuitate pontificis. Qua sentē
 tia discant sacerdotes quomodo ipsi ppter pec
 cata filiorum. ⁊ ppter scelā populi puniantur.
 Quiq; ⁊ quamuis scī sint. culpa tñ subdito
 rum eisdem si n̄ coherceant reputatur.

Venit autē pphā dī quidam ad heli II
 sacerdotem. ⁊ dixit ei. h̄ dicit dominus.
 Numquid n̄ apte reuelatus sum domui
 patris tui cum eēt in egypto. in domum pha
 raonis. ⁊ elegi eum ex omnib; t'ribus isrl'. in
 in sacerdotem. ut ascenderet ad altare meum et
 adoleret in incensum ⁊ portaret ephoth coram
 me. et dedi domui patris tui omnia de sacfi
 cijs filiorum isrl'. Quare calce abieciis uicti
 mam meam. ⁊ munera mea q̄ pcepi ut offer
 rent in templo. ⁊ magis honorasti filios tuos
 q̄ me. ut comedetis p̄mitias omīs sacficij isrl'

populi mei: propterea ait dominus deus israel. Lo-
quens loquutus sum ut domus tua et domus patris tui
ministraret in conspectu meo usque in sempiternum.
Nunc autem dicit dominus. absit hoc a me. sed quicumque
glorificauit me glorificabo eum. qui autem contempnit
me. erunt ignobiles. Ecce dies ueniunt. et percipiam
brachium tuum. et brachium domus pa-
tris tui. ut non sit senex in domo tua. et uidebis
christum emulum tuum in templo in uniuersis personis
israel. Que prophetia de mutatione sacerdotum non est. in
samuele completa. sed in domino ihesu christo adumbrata.
Nam per samuelem prophetam per eos sacerdotes fuerunt.
de genere aaron. sicut sadoch et abiathar reg-
nante dauid. et alij deinceps antequam tempus ue-
niret. et quia ista de sacrificio mutando per christum ef-
fici oportebat. Nam cum diceret loquens loqui-
tus sum ut domus tua et domus patris tui minis-
traret in conspectu meo usque in sempiternum.
nunc autem dicit dominus absit hoc a me. sed quicumque gloria-
uit me glorificabo eum. qui autem contempnit me erunt
ignobiles. ecce isti sunt dies qui pronuntiati sunt.

26
iam enim ueniunt. Nullus enim sacerdos est.
secundum ordinem aaron. Nam et illud quod ibi sequitur
suscitabo mihi sacerdotem fidelem. de christo ihesu noui
testamenti uero sacerdote dicitur. Quod uero adiungitur et erit
qui remanserit in domo tua ueniat ut oretur
pro eo. non prope de domo huius belli. sed illius aaron
de quo usque ad aduentum ihesu christi homines re
manserunt. De quo genere et huc usque non desunt
qui ueniant et conuocantur. De quibus alius pro
phetia dicit. reliquie salue fient. Synagoga et apostoli. Sic
ergo inquit in hoc tempore reliquie secundum electio
nem gratie salue sunt. De talibus enim residuis
bene intelligitur esse. quod dictum est. Qui reman
serit in domo tua. ueniat ut oretur pro eo. Perfecto
qui credidit in christum. sicut temporibus apostolorum.
ex ipsa gente plurimi ueniunt et credunt. Neque
nunc desunt qui licet rarissime tamen credant. ut im
pleatur in his. quod hoc homo dei loquitur est. Quod uero
continuo sequitur adiungitur. et offerret nummulum
argenteum. et totam panis. Quod pro nummulum ar
genteum non oris confessio designatur. a qua sic credentibus

ad salutem. Argentum enim per eloquio poni sol;
per salmista testante ubi canit. Eloquia domini e
loquia casta. argentum igne examinatum. probatum
tre purgatum septuplum. Sed quid dicit iste qui ve
nit dimitte me obsecro ad unam partem sacerdotalem
ut comedam bucellam panis. sacerdotalem partem
corpus christi. et ecclesiam dicit. Cuius plebis ille sacerdos est
mediator dei et hominum homo christus ihesus. Cui plebi di
cit apostolus petra. plebs sancta regale sacerdotium. In hac
partem sacerdotalem postulat comedere bucellam
panis. Quibus verbis ipsum sacrificium christianorum
eleganter expressum est. de quo dicit sacerdos ipse. Panis
quem ego dabo caro mea est pro mundi vita. Ip
sum est quippe sacrificium. non secundum ordinem aaron.
sed secundum ordinem melchisedech. III

I GYR postea quam hoc in figura mutationis
vetus testamenti a propheta illo pronuntiata sunt. et he
li offendente domino israel instruxerunt aciem
philistei contra eos. tollunt israelitae archam ad cui
tionem suam. capta est ab hostibus archa. nec so
lum ipsi uicti sunt et in fugam versi. imo et magna

^{occisor}
 Strages facta est. Non nichil tñ futurorū. signifi-
 cat res gesta^h ē. Phice enim archa illa ab alie-
 nigenis capta. indicabat testamētū dī tñstū
 ad gentes. Quando enim nuntiātū ē heli sac-
 dōti captam fuisse archā dñi. cecidit de sella ⁊
 mortuus ē. Transeunte archa dñi ad gñtes.
 pñt. atq; intñt sacdōtū iudorū. Duo q; filij he-
 li corruerūt. quorum unū uxor uiduata. et mox
 in parui mortua ē. pp̄t eandē p̄urbationē. Q-
 uod iudñci signo p̄figurātū ē p̄extinctum sacdo-
 tum iudeorū carnalē intñsse sy-nagogam. illi
 carnalē adhēntē. p̄strato q; heli de sella pon-
 tificis iudorū sedem h̄re uacuam. ⁊ glām
 sacdōtū regni q; extinctam. S; quid ē qđ dum
 posuissent philistīm archam dñi in templo
 dagonis dī sui. intñerunt templū. ⁊ inue-
 nunt dñm suū postratū atq; confectum ca-
 pud ei⁹. duas q; manus abscisas. Statim enim
 ut testamētū dñi^f uenit ī gñtib⁹. ḡfesti ydola q;
 deceptū possidebant destructa sunt. omnisq;
 error simulacrū pñt. p̄sentiā dī ferre n̄ sustinēs;

Nam in manibus dagon percussis opus ydolatrie
amputatum. et in capite eius superbia diaboli ab
scissa significabat. et a quo initium peccati fuit.
Quod uero in lumine. ut etiam scilicet profinitumque sue
ydolatrie finem agnosceret. Limes enim finem ta
neris significat. Etiam et illud ad mag^{na} pa
net edificationem et significationem. in ipsa rui
na dagon. dei sui atque fractura quod dorsum illud
solum inveniunt. fractis ei omnibus membris. Dor
sum quippe fugam significat. Quicumque enim
fugunt persequentibus dorsum dant. Unde et scriptum est
de hostibus. quoniam ponas eos dorsum. Vbi sunt enim
ydola perierunt. et si aliquid remanentia ab aliquibus
abscondunt fugiunt. Quod autem percussi sunt in p
teriora hi qui archam captiui erant. huius pena sig
num uidetur. quia si qui susceperunt testamentum dei
et perteriora uite dilexerunt. ex ipsis iustissime cru
ciabuntur. Que sicut apostoli extimare debent. eadem
sequeuti stercora. Quoniam sic assumunt testam
tum diuinum. ut in perteriora respicientes. ue
teri se uanitate non exuant. similes sunt hostibus

illis qui archam testamēti captiuam iuxta
 ydola sua posuerunt. Nulla quid uetā etiam
 nolentib' cadunt. quia omnis caro fenum. et
 claritas hominis ut flos feni. Aruit fenum flo'
 cecidit. archa autē dñi manet in eternū. scētum.
 scilicet. testamētū regnū celorū. ū ē eternū dī ūbū.

Yacce autē ille allophilorū archam degestantes
 fugam scōrum renuntiantū scō designatiūunt.
 qui nullū delicti iugum exerunt. Nam sicut
 ille pignorū affectib' a recto itine minime digl'
 se sunt. ita scī mundo renuntiantē parentele
 obtentu n̄ debūt abono ppōito p̄pediri. sic et
 moyses ait. qui dicunt pat' suo et mat' nescio
 uos. et frīb' suis ignoro illos. et nescierunt filios
 suos. hī custodierūt testamētū dī. et p̄cepta eius
 seruatiūunt. Iudicia tua iacob. et legem tuam
 o isrl'. Ille enim scire dñm familiaris appetat.
 qui p̄ amore pietatis eius nescire desidat. qd'cūq;

s **S**amuel autē **iiii** carnaliter scuit
 p̄ mortem heli regebat isrl'. Congregato autē
 omni populo. exclamauit ad dominū p̄ isrl'

et exaudiuit eum. Et cum offerret holocha-
ustum. accedunt ab alienigenis ad pugnam
cont^a populū dī. intonuuit sup^r eos dominus.
et confusi sunt et offendunt coram isrl. atq;
sup^rati sunt. Tunc assumpsit samuel lapidē
uuiū. ⁊ posuit eum int^r masphat ⁊ insichelech.
Et ut int^rptes septuaginta cōstuleret. int^r masp-
hat nouam et uetē. ⁊ uocauit nomē eius La-
pis adiutorij. et dixit. usq; ad hunc auxiliat^r ē
nob^s d^s. Masphat int^rptat^r. intentio. Lapis
ille adiutorij medietas ē. saluatoris. p^r quem
transeundū ē a masphat uetē ad nouam. t.
ab int^ritione que expectabat^r in carnali regno.
quo erat beatitudo falsa carnalis. ad int^ritio-
nem. que p^r nouum testamētū expectat^r in reg-
no celorū ubi ē beatitudo uerissima spūalis
qua qm̄ nichil ē. melius huc usq; auxiliat^r d^s.
Iste samūel inuocato nomine dñi. exaudit^r est.
et in tēpe messis pluuiā impetrūit. Pluuia e-
nim in scīs sc^rpturis ūba sunt euangl^j siue le-
gis. sic ⁊ moyses dicit. Expectet^r sicut pluuia e-

loquium meum. et descendant sicut ros uerba
 mea. hanc igitur pluuiam dedit mundo. et in tem-
 pore messis. et quando germen colligi oportebat. ut
 sicut frumentum horreis. sic in ecclesia sinum. et
 germen. Iudicauit autem samuel israel. omnibus
 diebus uite sue. fueruntque usque ad eum iudices
 et principes super israel. Porro filii samuel declina-
 uerunt per auaritiam. et accipiebant munera. et
 tam iniqui iudices extiterunt ut populus nequaquam
 ferens. regem sibi in similitudinem ceterarum
 gentium postulare.

Quibus dedit saul regem. ungitur quibus dante
 domino per prophetam in regnum. qui et
 ipse quidem in id quod unctus est. magnam et por-
 tauit. Unde et beatus dauid. et ipse et nuncupat
 ait ad eum qui se fixerat saul occidisse. Quod enim
 non tenuisti manum tuam in reprobis dominis.
 hinc est quod ab humo sursum saul super emine-
 bat omnibus. quia caput nostrum sursum est super nos
 quod est. In id autem quod reprobatur per ea et reiectus est
 succedente in regno dauid. populi ut predictum est.

ist' psonam ^{et gustauit} portauit. Qui populus regnū
adept' fuerat amissus. Et dñō mō p nouū tē
tamū n carnalit. s; spūalit regnāturo. **VI**

Iste aut' saul dū pget dimicātus adūsus philī
tym. indix cuncto exercitui ieiuniū quo usq;
reuerent' a p'lio. S; ionatam filius eius uidēs
sup faciem ag' mel. extendit summitatē iuge
y intinx' in fauū mellis. et gustauit et illu
minati sunt oculi ei'. Non utiq; ad uidēdū
illuminati. q' antea uidebat. s; ad discernen
dum quia uetita tetigat. Tē enī casus ille.
sicut y adam fēc illū aduentum. reddidit q' y
futum. Quo facto ammonet' omīs illecebras
uoluptatū in seculo debē contēpne. is qui
dō nūc militare. Non enim pot' contra allo
philos spūales. r. adūsus pncipes tenebrarū
uirilib' armis ^{currere} contēdē. qui adhuc hui' mū
di dulcedinē negligit declinare. Mel enim
distillant labia mētris qd' ē delectatio uo
luptatis carnalis de q' putat' iuxta mysticos.
intellect' hunc gustasse ionathā y sorte dep

n **viii** hensum iux p̄tib' poplī libatum.

Iux t̄m saul plūū adūsus amalech. int̄fectiq;
cunctis hostib' pep̄cit agag regi. nec uoluit
disp̄dere omnia iuxta p̄ceptū dñi. irascit̄q;
ei dñs. Semen aut̄ samuel sumpsit gladiū.
et in frustra concidit agag. Qñ legunt quidā

in sc̄pturis qđ sc̄i nulli hostiū parcunt. effici
unt̄q; crudeles. ⁊ humanū sanguinē sicientes.
dicunt. quia et iusti ita pcusserunt hostes. ut n̄
relinqueret̄ ab his qui saluus fieret. ⁊ n̄ intelli
gunt ab his ubi^m umbrare nullā. et h̄ magis no
bis indicari ut pugnantes adūsus uitia nullū
penit̄ ex his relinquere debeam̄. s; omnia int̄
mere. Nam si pep̄cimus. reputari nob̄ incul
pam sic reputatū ē. saul qui uiuū seruauit

regem amalech. Quom̄ enī quisq; iustus ma
nebit. si adhuc aliquid pecc̄i in semet ipso serua
uerit sic saul. At ū sc̄i in figura samuelis. ita
seuunt sup̄ hostes suos. i. sup̄ uitia pecc̄orū. ut
n̄ p̄mitant relinqui aliqđ pecc̄m impunitū.
Iux recedente saul dñō p̄pt̄ inobedientiā **viii**

at receptus est. maligno spū a domino. ut uebatq:
in eo spc dñi. malignū. Si domini. ē malignū.
Si mal' eū dñi. s; duob' ūbis. cōphēsa ē h
sentētia. Et in dō potestas iusta. y in diabolo
uoluntas iniusta. Nam idem spc malus p
nequissimam uoluntatē. y id spc dñi. p accep
tam iustissimam potestatē. Inde g' spc dñi ap
pellatus ē diabol' ppter ministerium q' omnib' y
spūb' malis bene uat' d's. ut ad dāpnationē qz
dā. p'ndationē p'pationē. Et quamuis ma
lignitas a dño n' sit. potestas tñ n'a dō n' ē sicut
et alibi dictum ē. Etiam sopor dñi q' occupa
uerat milites ei' saul cum dauid hastam et
scisphum abstuliss; A capite dormientis. n' q'
sopor tunc in dño erat. ut ipse dormiret. s; q'
ille sopor qui tñ homines ap' hñdāt nutu die
rat infusus. ne dauid seruē ei' in eo loco p'sentia
sentiret'. Or' g' spc domini mal'. hē minist' dī ad
faciendū in saul qd' eū pati iudex oīpotētissim'
iudicabat. Qm' spc ille uoluntate qua malus
erat n' erat dī. creatura ū q' condit' erat et po

Te state qua n̄ sua s; dñi om̄iū equitate accep
 1) **T**aq; saule prop̄ **ix** **S**at dīerat.
 inobedientiam rep̄bato. mittit dom̄iū samu
 el ad j̄-sai. et sumpto cornu olei unx̄ in regem
 dauid. S; uideamus eundem dauid quo m̄
 p̄ph̄ice xp̄m significauit. Dauid enim int̄p̄
 tatut manu fortis fuit desidabit. Et quid for
 tior leone illo de t̄bu iuda qui uicit mundū.
 Et quid desidabilius illo de quo d̄r ueniet de
 sidatus cunctis ḡtib;. Iungit̄ iste dauid in re
 gem. futurū denuntiāns p̄unctionē illā xp̄m.
 Xp̄c enim a chrisimate appellat̄. dauid ab of
 ficio pastoralis peccorū. ad hominū regnū t̄nsf̄ert̄.
 Nunc aut̄ dauid ipse ih̄c ab ouib; iudaice plebis
 ablatu; in regno ḡntiū t̄nslat̄ ē. In iudaica enī plebe n̄ ē m̄ x̄. Ab la
 tum ḡges pascit. Erat aut̄ dauid incanticis musici ^{inde nunc gen}
 erudit̄. diūsorū enim sonorū rōnabil̄ mo
 deratus q; concent̄ cordi. uarietate. compactā
 ordinate eccl̄e insinuat unitatē. Que uariis
 modis cotidie resonat. ⁊ suauitate mistica mo
 dulatur. Iste adhuc puer in cithara. suauiter

imo fortat̃ canens. malignum sp̃m qui opa-
batur in saule. compescuit. n̄ qđ cithare illi
tanta uirtus^{erat}. h̄ quo figura crucis x̄ que de ligno
et extēsiōe neruorum multice gēbatur ipsa
q; passio cantabat̃. iam t̃ sp̃s demonis oppri-
mebat. Leonem quoq; yursum idem dauid
necauit. yursum uidelicet diabolum. leonem.
anx̃p̃m. altum hominib' latit̃ insidiantē.

I altum in postum manifestissime se uentē.
Sic dauid in p̃lio gigantē supauit cum
adūsus populum dī alienigene dimicaret.
Prouocauit supbi humilitatē. puocauit diabol
x̃p̃m. Accipit arma bellica scs dauid. ut ad
ūsus goliath p̃cedet. h̄ arma p̃etatem et par-
uam staturam corpis portare. n̄ potuit. abiecit
onerantia. accipit̃ quinq; lapides de flumine.
et posuit in uase pastorali. his armat' p̃cessit
et uicit. h̄ quidem ille dauid. S; sinistra p̃scu-
temur in dauid x̄ intelligit̃. Qui tempus re-
uelationis noui testam̃ti insinuande. et cōm-
dande gr̃e p̃uidētis arma deposuit. quinq;

Lapidem tulit. Deposuit igitur corporalia sacramenta
 legis que non sunt imposita gratia. deposuit quod
 non observamus quia in veteri lege et legimus et
 non observamus. sed cum ad aliquam significationem pro-
 missa et posita intelligimus. Denique haec arma
 deposuit. tamquam omnia sacramentorum veteris legis.
 et ipsam legem accepit. Quinque enim lapides.
 quinque libros moysi significant. Tulit igitur
 illos lapides de flumine. id est de seculo. labitur
 enim mortale seculum. et praefluit quicquid
 venit inmundum. Erant enim in flumine
 tamquam in populo illo. primo lapides erant
 illic inutiles et uaccabant. nichil perant. transie-
 bant supra fluuios. Sed quid fecit dauid. ut
 lex ipsa utilis esset. Accepit gratiam. Lex enim
 sine gratia impleri non potest. plenitudo enim legis
 caritas. Quia igitur gratia facit impleri legem. sig-
 nificatur gratia lacte. Hoc enim est in carne grati-
 um. ubi matris non querit accipere sed satagit dare.
 Huiusmodi gratis dat. et constat si desit qui acci-
 piat. Quomodo igitur ostendit dauid legem sine gratia.

operari non posset nisi cum illo lapides quinque
quibus significabat lex in libris quinque quos cum iun-
gere uoluit grege posuit in uase pastorali. quo
lac mulge consueciat. his armatus. processit ad-
uersus goliath superbum. se iactante. de se presumen-
tem. Tulit unum lapidem et deiecit diabolum
in fronte percussit et occidit. ex eo loco ^{corpore} ubi signum
et non habuit. huius quod licet attendas. quinque la-
pides posuit. unum misit. Quinque libri lecti
sunt. sed unitas uicit. plenitudo enim legis
caritas uitauit apostoli. Sufferentes inuicem in dilec-
tione. studentes seruare unitatem spiritus in uinculo
pacis. Deinde illo percusso atque deiecto. gladium
eius abstulit. et deinde caput illi abscidit. Et huius
facit noster dauid. Deiecit diabolum de suis. Qui
credunt maligni ei quod ille in manu habebat
et de quibus cetras animas trucidabat. conuer-
tunt linguas suas contra diabolum. et sic golie
de gladio suo caput incidit. xi.
Intra uictoria dauid animum saul ^{regis} offendit.
indignans quod sibi minime et dauid ^{regis} decem mi-

lia conclamantū publice gūlationis ora
 insonarent. hinc inuidia saul. et semen
 odiorum aduersus dauid. Qd dissimulatoz cal
 lidus. ut sine insidijs suis posset offerre disci
 mini. statuit eū michol filie sue nuptijs alli
 gari. si centum sibi allophilonū pputia uictor
 offerret. p quib' centum ducenta dedit. Et
 unde edit' est regio p're uoto. inde auctus ē
 gloriosiori tropheo. Ita et iudei dum contra
 uoluntatē dī xpī mīfice mīantur. p id sa
 lutem gentiū egunt. p qd edidit' extinguerē.
 Qd ū dauid pri' alienigenarum pputia attu
 lit. sic denuo filie saul nuptijs hesit. signifi
 cabat qd xpī nī pri' sinagogam conubio suo
 sponderet. nisi antea gloriosius ingētib' fiet.
 Prius enim in nationib' reserauit carnis
 pollutionem. et postea copulatus est sinagoge.
 Postq' enim sicut scriptum est intierit plen
 tudo gētiū. tunc omnis isrl' saluus fiet.
 Dupla autē id est ducenta pputia attulit. siue
 p uidi' 7 gētib' adquisitis. siue quia maior ē

a

numus acquisitionis ^{populi} gentium q. edictum iudoy.
Auxit dem odiu saul aduersus dauid. in **xii**
tantum ut rex ad medelam sui spe dauid
de more psallente iaculo conaretur configere. S; qd e
qd dum saule spe aduersus inuaderet. apphensa da
uid cithara eius uesaniam mitigabat. P sau
lem enim iudorum elatio. p dauid aut humi
litas x significat. Cum g saul ab immundo
spu arripit. dauid canente eius uesania tepa
tur. quia cum sensus iudorum. p blasphemiam
in furore uictur. dignu e ut ad salute mtes eoz
quasi dulcedine cithare loquutionis euuiglice
tranquillitate reuocentur. **xiii**

Mittit saul custodes ad domu dauid. ut
custodirent eum. et interficeretur. Accessit
aut dauid nocte. et fugit at q; saluat e. Cumq;
uenissent nuntij saul. inueniunt. statuiam in
lectum dauid positam. et pelle pilosa capraru.
ad capd eius. Audiam g qd h significet. qd mi
serit saul. ad custodiendam domu dauid ut e
um interficeret. hoc non ad crucem dni. s; cu ad

passionem eius p̄tinet. Crucifixus enim xp̄s.
 et mortuus et sepultus ē. Erat igitur illa sepulchra
 tamquam domus. ad quam custodienda misit
 regnum iudeorum. quoniam custodes adhibiti sunt se-
 pulcro xp̄i. Quomodo igitur custodita ē. domus si dauid
 figurabat xp̄m. ut xp̄s interficeretur dum non in se-
 pulchra xp̄i si in cruce sit interfectus. Refertur igitur
 hoc ad corpus xp̄i. quia interficere xp̄m erat. tollere
 nomen xp̄i. Neque enim dētur in xp̄m si mandatum
 si mandatum p̄uatet custoditum. qui corrupti sunt
 ut dicent. quia dormientibus nobis ueniunt di-
 cipuli eius et abstulerunt eum. hoc est itaque uel
 lexp̄m interficere. nomen resurrectionis eius ex-
 tinguere. ut mandatum euangelio p̄feretur.
 Sicut illud non ualuit saul. ut interficeret dauid.
 sic nec hoc potuit regnum iudeorum efficere. ut
 memoriam xp̄i dēteret. Isti autem qui de saul uirtute
 i. de regno iudeorum in xp̄m p̄sumere uoluerunt.
 offendunt in lapide offensionis. tamquam insta-
 tuam. et huiusmodi uisus erat agnus. quia in quem
 peccatum non inueniunt. quasi peccatorem p̄sequi sunt.

612YR dauid regie manus 19 **xviii**

Tictum euitans eius q̄ p̄sequutionem deuichi
nans. fugyt uenit q̄ ad samuelem. Et mi
sit saul nuntios qui ap̄hēdēt dauid. Sa
muel aut̄ erat int̄ p̄phās ⁊ cet̄us p̄phārum
qui illo tempore p̄phābant. Nuntij aut̄ q̄
missi sunt accepto eiusdem sp̄u p̄phāuerūt.
missisq; alijs h̄ contigit. et c̄t̄is nichilomin̄.
Postea ū cum ipse saul uenisset. factus est sup̄
eum sp̄s dñi. et ambulabat inḡdiens et pro
phābat. Q̄r aut̄ q̄m̄ n̄lli cum ^{missi} mali eēnt
ad tenendū hominē. ⁊ ad necē ducendū. ta
les sp̄u effici meruerūt. Et saul ipse qui mise
rat. ueniens et ipse sanguinem innocentem
querens effundē. accipe meruit sp̄m illū.
et p̄phāre. Quantum enim ad lītā adtingē.
non est mirū hominē rep̄bum ad monitū
t̄stione p̄phāsse. dum etiam multa similes
p̄phie donū legant̄ hūisse. sicut balaam ille
rep̄bus quē n̄ cacet sc̄ptura iudicio diuino eē
dampnatū. s̄ cū p̄phiam habebat. Nec illa

35
uerba patrum attestant hunc sententie q
in euanglio scripta sunt multos dicturos in illa
die dñe dñe in tuo nomine manducauimus
et bibimus. et in nomine tuo pphauimus. et
in nomine tuo uirtutes multas fecimus. quib
tñ dictu^s ē n̄ noui uos. discedite a me oparij
iniquitatis. Nihilce aut̄ exemplum huius saul
nuntiorum q; eī in hac sententia figat n̄ nullo
hereticos qui aliquid boni de munib^{us} scī sp̄s
hñt. sicut testam̄ta legis et euanglīj. sic baptis
mi sacram̄tum. Qui cum ad eccl̄iam catholicā
ueniunt. n̄ ē in eis ullo mō uolandum aut q̄si
n̄ hñant tñdendum. s; tñ eos n̄ iō debet salutem
confidē quia n̄ impbamus qđ illos accepisse
ēdimus. S; oportet eos cognoscē unitatē ⁊ so
cietatem uinculo caritatis. sine qua omnino
quicquid hr̄e potuerunt. q̄uis scīm sit atq; ue
nerandum ipsi tñ nichil sunt tanto indigniore
effecti p̄mio uite et̄ne. q̄nto illis donis n̄ bene
usisunt q̄ in hac uita q̄ tñsitoria ē. accipiunt.
Item exemplū atq; imago hui^{us} saul nuntiorūq;

eius in hoc loco uidorū n̄ incongrue gestat p
sonam. Qui dum aduersari cupunt x̄. hñt in
ore sac̄m̄ta legis ⁊ pph̄arū ad testimoniū x̄. ⁊
cum ecclā quasi cum pph̄is uaticinabant. *xx.*

s **S**urrex̄ itaq; dauid tūm. ⁊ fugit in illa die
a facie saul fustulit ⁊ panes ppositionis
accepit. queres ⁊ sac̄doti mortē attulit. et ani
maduisionē religiose intulit ciuitati. Hec itaq;
gestorum fides est. s̄ q̄ntum ad sac̄m̄tum pph̄e
t̄e p̄tinet. in x̄ dñō n̄rō impletū ē qui postis
in carne dum in sectationē declinaret iudaicā
ad apl̄os t̄nsijt. Cum quib' et desidatū sibi cibū
sumpsit. desidio enim desidauit manducare. *p̄seha*
ex quib' golie. i. diaboli arma fustulit. fortise
nim spolia ipse distr̄ipit. his g' quib' recept' est
x̄. t̄bulationes indux̄ diabolus ⁊ mortem. Om̄s
enī ut ait apl̄s q̄ in x̄ uolunt pie uiuē p̄sequutio
nem patiunt'. Et dñs ait. sime p̄sequuti sunt. ⁊
uos p̄sequent'. In doeche aut̄ idumeo iude p̄dito
ris p̄sona consistit. p̄ quē ita operatus ē diabolus. *trabulac.*
ut ei p̄ditioe facta ī x̄ postea p̄sequutionē ecclā pa

teritur. et occidentur q̄ plurimi discipuli x̄i
sacerdotes. et p̄ nomine eius p̄secutiones gravissimas
p̄ferrent. xvi

Istea dāuid cum fugerit saul. latē voluit ap̄ re-
gem quendam gech nomine achis. S; cum
gl̄a eius fuisset; commemorata. ne p̄ luore rex
ad quē confugerat aliquid in eum machinare-
tur. finē insaniā. et quasi furore correptus mu-
tauit os suum. defluebant q; salivae in barbā
eius collabebat q; in manib; eorū. et p̄iciebat ad os-
tia porte. et dixit achis rex. Quid huc m̄ addux-
istis istum? Numquid deerant nob; furiosi?
Et sic eū dimisit. Achis int̄p̄tat quom̄ est. per
qđ significat ignorantia. et ūbum iurantis.
et n̄ agnoscens. Qđ in gēte iudōrum impletū ē.
qui dum vidēt xpm̄ n̄ agnōiunt. coram
quib; mutauit os suū. et abiit. Erant enim ibi
p̄cepta legis carnalia. erat sacrificiū scđm ordi-
nem aaron. et p̄ea ipse de corpore et sanguine suo
instituit sacrificiū secundum ordinem mel-
chisedech. Mutauit ḡ os suum in sacerdotio. mu-

tauit in pceptis. dāns aliud testamētum eua
cuata carnali opatione. atq; inde collapsus ē.
in manib' eorū. qñ eum comp'hendētes cru
cifixunt. Et pcedebat ad hostium porte b:
humiliabat se. h' est pcedere usq; ad ostiū
fidei nrē. hostium enim porte intū fidi.
Inde incipē clā. et puenit usq; ad spēm. ut
cum ēdit ea que nō uidet mēatur pfrui cū
eum facie ad faciem uidē cepit. Qd ū in
illo quasi furore saluē decurrebant sup
barbam eius. apt's h' apit dicēs. Iudei signa
petunt. et gēi sapiām q'runt. Nos autē p'dica
mus xp̄m crucifixum iudeis quod scandalū
gentib' autē stulticiam. Ipsis ū uocatis iudeis
et gēis xp̄m dī uirtutē. et dī sapiām. quia qd
stultum ē dī sapientiē hominib'. et qd infir
mum est dī fortē hominib'. Saluē enim
significabant stulticiam. saluē significant
infirmitatē. S; qd stultū ē. dī fortē ē. hominib'
nō tamq; saluē offendant. s; adtende quia sup
barbam decurrunt. Qm̄ enim in saluissim

firmitas: sic in barba uirtus ostenditur. Texit
 ergo uirtutem suam corpore infirmitatis sue:
 et quod forinsecus infirmabat: tamquam in salua
 apparebat: intus autem diuina uirtus tamquam
 barba cegebatur. *XVII*

Debinc in heremo engaddi eum persequi
 dum dauid saul appetit: ingressus est
 dauid in speluncam ubi latebat. Sic rex imp
 uisus exceptis insidiis: quod innocuo uoliebatur
 incidere. Scriptum est enim: Qui fidit foueam
 proximo suo: ipse incidit in eam. Dauid enim
 bona pro malis retribuens: inimicum non occidit: sed
 pro testimonio facti ora clamidis regie abstulit:
 cum facilius esset exceptum insidiis aduersarium perdere
 magis quam fallere. Quod ergo est quod iste fugiens a facie sa
 ul in spelunca latuit? Quare autem latuit: non
 ut occultaretur: et non inueniretur? Quod est regi spe
 lunca: non contegi terra? Quem fugit in speluncam:
 terra tegit ne uideatur. Portabat autem terram in ho
 carnem quam acceperat de terra: et in ea se occultabat
 ne a iudeis inueniretur deus. Si enim cognouissent

numq̃ dominū gl̃e crucifixissent. Quare
q̃ dñm gl̃e n̄ inueniunt. Quia spelunca se
texerat. i. carnis infirmitatē oculis obie-
bat. et maiestatem diuinitatis corpis teg-
mine tamq̃ spelunce abditā occultabat.
Illi q̃ n̄ cognoscentes deum. p̄sequa sunt ho-
minē. Nec mou potuit n̄ in homine. nec cru-
cifigi potuit n̄ in homine. quia nec teneri
potuit n̄ in homine. Opposuit q̃ male q̄ren-
tib' t̄ram. seruauit bene q̄rentib' uitā. fugit
q̃ sc̄dm carnem in speluncam. a facie saul
quia passus ē usq; adeo se occultans iudeis
ut moreret'. S; quare usq; ad mortē uoluit eē
patiens ut fuger a facie saul in spelunca. Et
enim spelunca. infior t̄re pars pot̄ accipi. Et
c̄te manifestū est. et notum est omnib' corp̄ ei
in monumento positū ē. qd̄ erat excisū de petra.
h̄ g̃ monumentū. spelunca erat. illuc fugit nr̄
dauid. a facie saul. t̄dū enī p̄sequa s̄t illū
iudē quo ad usq; pot̄et in spelunca. S; quid est
q̃ p̄sequor ad p̄gandū uentrē speluncam

ingreditur. tñ qđ iudei in xp̄m conceptam m̄t
 maliciam quasi odorē fetidū emisserunt.
 Et cogitata apđ se noxia factis dectionib' dū
 xp̄m p̄munt ostēdunt. S; tam̄ dauid sa
 ulem occidē noluit. et cum eū in abdito oc
 cultatis antro habet in potestate. reseruare
 potius q̄ occidē maluit. Ita ⁊ xp̄e dū mēet in
 spelunca carnis p̄secutorem populū in potesta
 tem habuit. ⁊ n̄ occidit. S; p̄tū enī erat de eis.
 p̄p̄ham. ne occidis eos. Tantū demq; dauid
 suminitatē claudis ei' filiū abscedit. ut ostēde
 ret p̄p̄hā xp̄m iudeos n̄ occidisse. S; eis tan
 tū regnū glām abstulisse. sicq; eō p̄secutioē
 sua uacuos fecit ut impio reliquisset. Clam
 dis enī abscissio. regnū ē ap̄utatio. hoc etiam
 alio loco idē saul cum p̄ inobedientiā pec
 cass; ostēdit. Nam cū ueniā p̄caret. rogaret
 q; samuele ut reuēret cū illo. ad placandū de
 um. ⁊ noluisse. atq; n̄ tēns faciē suā abisset.
 tenuit saul p̄mūlā uestimēti ei' et dirup
 eam. Et dixit ad eū samuel. Dirup dominus

regnum isrlt de manu tua hodie et dabit
illud pximo tuo. et diuideret isrlt in duos po
pulos. Ergo isrlt psona figurati gerebat regis isrlt
q hic popul' amissus erat regni. du pseqt' x'm.

Quoniam idē dauid fugies a facie saul ingressus ē
in castra regis. hunc cum dormientē inuenis
set. n̄ percussit n̄ occidit. s; solam lanceam q̄erat
ad capd' eius. dentaculā fustulit. dormientib'
q; cunctis egssus ē de castris. tñsiuit in cacu
mine montis. Quid est h' pseqbant' namq;
iudei xp̄m. s; pseqndo dormiebant. qz n̄ iugi
labant corde. Duritia enim cordis obdormitio.
Dormiunt in uitā uetē. n̄ euigilant in nouā.
Yerux̄. n̄ eos occidit. s; tulit ab eis scipbū aq̄ id ē.
grām legis tulit. et sceptrū regale. regni scilic;
potestātē. qm̄ p magno habebant. et unde se
p̄tegebant. tñpalit. qm̄ aduersus dñm p mē
diuitiātē gēbant. Den̄ ingressus uictor dauid
nr̄. de castris eorū regis. tñscendit in alti
tudine montis celorū. **xx**

Intra fugiens dauid dum pgeret cum achis
 rege philistinorum in pluuiam aduersus israhel. insur-
 gentes amalechite irruerunt in siceleg. et suc-
 cedentes eam captiuarunt omnia que erant
 dauid et puerorum eius. Reuersus ergo dauid ad persequendum
 amalechitas. inuenit egyptium puerum lassescen-
 tem. quem amalechite egyptum in itinere reliquerant.
 hunc autem dauid inuentum cibo refecit. ducemque sui
 itineris fecit. Sicque amalechitam persequitur. epu-
 lantemque reperit. et fundit. et extinguit. Quod est enim
 quod egyptius amalechite. puer in itinere lassat.
 nisi quod amator presentis seculi peccati sui magnitudine o-
 portet sepe ab eodem seculo infirmus despectusque
 relinquatur. ut cum eo nequaquam currere ualeat.
 sed fractus aduersitate corpore scaturit. S. hunc dauid
 inuenit. quia redemptor noster uiacit manu fortis
 non nunquam quod despectos a mundi gloria reperit. suo
 amore conuertit cibo pascit. quia ubi scientia re-
 ficat. Ducem itineris fecit. quia suum et predicatorum
 facit. Et quod amalechitam sequi non ualuit. dixit dauid
 efficitur. quia is quem indignum mundus deseruit.

non solū gūsus in suā mētē deum recipit
s; p̄dicando hūic ⁊ usq; ad aliena corda p̄duc.
quo uidelicet duce dauid amalechitam con
uiuante inuenit. et exstinguit. quia ipse ē.
p̄dicantib; mundi leticiam destruit. quos
mund' comites hrē desperē. xx

Post mortem autē samuel' congātū sē
philistīm cont' isrl'. Consultuit q; sa
ul dñm. et n̄ respondit ei. Quesiuit autē
saul ph̄tonissā que suscitaret illi samuhelē.
Statimq; suscitac' ait ad eū. Quare inquietas
ti me ut suscitarer? Et ceta. Querit scdm hī
toriā utrū ph̄tonissa ipsū p̄phām de infer
no euocauit. an aliquā imaginariā illusionē.
fallacia demonū factam. De q; q̄stione beate
memorie augustini ep̄c. suppliciano medio
lanensi ep̄o ita sc̄psit. Inquiris inq; utrum
potuerit malignus sp̄c excitare animā iusti.
⁊ qm̄ de abdītis mortuorū repagul' ut recepta
culis euocaret. ⁊ ut uidēc' ⁊ loqueret' cum saul
Nonne mai' mirandū sit qđ sathanas ipsū dñm

assumpsit. et constituit super pinnam templi.
 Quolibet enim in fecit. factum est. Ita ut samuel
 excitaretur. simul latet. Nisi forte quis dixerit.
 faciliore diabolo fuisse licentiam ad dominum uiuum
 unde uoluit assumendum et uoluit constituen-
 dum. quoniam ad samuelem defuncti spiritum suis sedibus ex-
 citandum. Quod si illud in euangelio uos ideo non turbat.
 quod dominus uoluit atque promissit. nulla diminutio
 sue potestatis. et diuinitatis ideo fieri. sic ab ipsis
 iudeis quamquam peruersis atque inmundis. et facta
 diaboli facientibus. et tamen se. vinciri. et illudi. et
 crucifigi. atque interfici passus est. Et non est absurdum
 eadem ex aliqua dispensatione diuine uoluntatis
 promissum fuisse. ut non inuit nec dormiente magica
 potentia. sed uolens atque obtemperans occulte dispense-
 rationi dei. quam peritissimam illam et saule latebat.
 spiritus prophete sancti se ostendere aspectibus regis diuina eius
 sententia percussit. Quamquam in hoc facto potest
 ad eum illi facilius intellectus. ut non uide spiritum samu-
 elis excitatum requie sua eadem. sed aliquod fantasma
 et imaginariam illusionem diabolicis imaginationibus

factam. quam propterea scriptura samuelem ap-
pellat. quia solent imagines earum rerum
nominibus appellari quarum imagines sunt.
sicut omnia que pinguntur atque perfinguntur
earum rerum quarum imagines sunt in ho-
minibus appellantur sicut hominis pictura cum
pingitur. proprium quodque incunctant adhibere
et dicunt. Ille cicero est ille salustius. ille achil-
les. ille hector. hoc flumen simois. illa roma
cum aliud nichil sint quam pictae imagines
Unde et cherubin cum sint celestes uirtutes
ficti tamen ex metallo quod impauit deus super ar-
cham testamenti magne rei et significande
gratia. non aliud quam cherubin illa quoque signata
uocabantur. Item dum quisque uidet somp-
nium. non dicit uidi imaginem augustini. sed
uidi augustinum. cum eo tempore quo aliquid
tale aliquis uidit ignoraret. sed augustinus.
usque ad eo manifestum est non ipsos homines. sed
imagines eorum uidere. Et pharaon spicas se
uidisse in somniis et boues. non spicarum

aut boum imagines. Si igitur liquido constat
 in omnibus earum rerum quarum imagine
 sunt. easdem imagines appellari. non mirum est quod scrip-
 tura dicit samuelem uisum. et si forte samuel
 imago apparuit. ficta machinamento eius qui
 transfiguratur se uelut angelum lucis. et ministros
 suos ornat uelut ministros iusticie. Jam uero si
 illud inquit mouet. quo in a maligno spiritu
 facti uera predicta sunt. potest et illud mirum uideri
 quo in demones agnouerunt christum. quem uide-
 re non agnoscebant. Cum enim uult deus et infirmos
 inferos que spiritus aliqua uia cognoscere tempora-
 lia dum trahat ad istam mortalitatem pertinentia.
 facile est et non incongruum. ut omnipotens et iustus
 ad eorum penam. quibus ista predicantur. ut ma-
 lum quod uereis imminet antequam ueniat prenos-
 cendo patientur. occulto apparatu mysteriorum
 suorum. et spiritibus talibus aliquid diuinationis imp-
 taret. et quod audiuerunt ab angelis premonerent ho-
 minibus. tantum autem audiunt quantum omnium
 dominus atque moderator uult iuberet. Et finit.

Unde etiam sp̄s phitonis in actib' aplōrum
attestatur paulo aplō et euuigista eē conat'.
Miscent istam fallacias. et uūm qđ potuerunt
n̄ docendi magis qm̄ decipiendi sine p̄nunti
ant. et forte h̄ ē qđ cū illa imago samuhelis sa
ulem p̄dicaret morturū dīx̄. eē secū futurū
qđ utiq; falsū ē. Magno quippe intūallo p̄ mor
tem separi bonos a malis. in euuiglio legimus
cum int̄ supbū illū diutē cū iam apđ infōs
corūta patē. et illū qui ad ei' ianuā ulcōsus
iacebat iam in requie constitutū. magnū cha
os int̄iectū eē testat'. Aut si p̄pt̄ea samuel ei dīx̄
mec̄ eris. ut n̄ ad equalitatē felicitatis. s; ad parē
conditionē mortis referat'. qđ utq; homo fuit. et
utq; mori potuit. iamq; mortuus uiuo mortē
p̄nuntiabat. scđm utrūq; qđ intellectū habē
exitū hanc lectionē qui n̄ sit cont' fidē n̄ uideo
n̄ forte p̄fundiori inquisitione inueniat' ad li
quidū ut posse ut n̄ posse animā humanā.
cum ex hac uita miguit magicis carminibus
euocari. et uiuorū apparere conspectib'. etiam

corporeis liniamenta gestantem ut nō solū ui-
 deri ualeat. s; et agnosci. et si pot̄ i iurū iusti-
 anima nō quid cogat̄ magicis sac̄s. s; dignet̄
 ostēdi occultationib' multis summa legi optē-
 pans. ut si fieri nō posse claruerit. ut nō utq; sū-
 sus in hui' sc̄pturę c̄tatione admittat̄. s; illo
 excluso imaginaria similitudo samuelis dia-
 bolico ritu facta intelligat̄. S; qm̄ siue illō fieri
 possit siue nō possit. cū fallacia sathane atq; ima-
 ginandū simulandarū callida opatio. decipien-
 dis sensib' humanis multiformis inuigilat. sede-
 temptam quidem ne inquisitionib' diligēti-
 orib' p̄sc̄bamur. s; potius extimemus tale a-
 liquid factum maligno spū phitonisse illi
 ministerio. qm̄ dui uob' aliquid amplius exco-
 gitare. atq; explicare nō dat̄. h' sunt q̄ de phi-
 tonissa et samuele sc̄psit beatissim' augustin'.

I GIGYR exorcio p̄lio p̄cusserunt philistei isrl'
 plaga magna. conueniunt q̄ in p̄lio. **xxv**
 saul et ionatan. Quos deniq; p̄i p̄phā figura-
 lit̄ deflet. qui cum potentes eēnt. et semp

hostib' pualent. sauciati ilico ac uulnati
in medio p'lio corruerunt. Quom' inqt
cecidunt potntes in medio pugne. hoc
7m p'm x'pianoru' genus deflet eos qui re
pugnantes demonib' labuntur in seculo.
qd' e' lubcu'. Gelboe enim montes. inq'tant
lubci montes. *sunt de p'mo libro regu' ca
pitula sequentis libri. .i.*

*U*bi ammonet dauid ne templu' construat. *iii* de
pecco dauid 7 berlabee. *iiii* de abalon. *v* Ibid
aquam sibi dari iubet. *vi* Decisterna bechleem.
vii de psalmo. *viii* Decathalogo uiroru' fortu'. *Incip*

*P*ost mortē *lib' expositionis in lib' regu'. .i.*
itaq' saul ungit dauid ^{scilicet} archam
testamenti in ciuitatem suam. Quicū uellet
templum dñi edificare. ammonet p' pphā
a dño ita. Non tu edificabis in domū. quia
uir sanguinū es. Quid ē q' qd' g' extiora bel
la laboranti dauid int'dicit. ne dom' dei ab
eo edificaret'. Templū dī quippe nos sumus
qui ad ueram uitā in ei' habitatione construim'.

43
43
paulo attestante qui ait. Templum enim
dei sc̄m est qđ estis uos. S; uir sanguinum
templū dī edificare phibet. quia qui adhuc
actis carnalib' incubat. necesse est ut instru
ere spūalī ecclām n̄ p̄sumat. q̄ nequaquā
pure maculā in m̄bro confidat. oculus quē
pulsus ḡuat. et sup̄iectas sordes t̄gere n̄ ua
let. manus que lutum tenet. 11

Vunc ex pectato dauid quid in pphā sig
nauit. ^{possum} quanta ^{possum} biuitate p̄stringamus.
Nomina quippe int̄ptata satis ostendunt. qđ
et b̄ factū p̄figurauit. dauid ut durim' int̄p
tatur manu fortis siue desiderabilis. Bersabee
int̄ptat' pute' sacietatis. siue pute' septimus.
Quamlibet aut̄ harum nominis et int̄pta
tionem. in id qđ dicē intendim'. assumam'.
satis grauit. Nam in cantico canticorū spō
sa q̄ illi ecclā ē. uocat' pute' aque uicue. Et hu
ic puteo septenarij num̄i nom̄ in sp̄e sc̄i
significatione coniungit'. p̄pt̄ rōnem penite
costes. quo die de celo missus sp̄s sc̄s uenit.

Ad quadraginta nouem autē qdē septies. septē
unū addit. quo unitas commendat. In hac rōe
uiuūt aptica illa sentētia sufferentes inuicē
in dilectioē. studētes seruare unitatē sp̄s in
uinculo pacis. dono itaq; spūali. hē septenario
facta ē ecclā putē sacietatis. quia factus ē mea
fons aque salientis in uitā etnā quē qui bibit
nō siciet in etnum. Jam ū qui fuit marit' ei qd
aliud q̄ diaboli nō minis ei m̄ptatioē signi
ficat. hui' erant pessimo coniugio delegati
om̄s q̄s grā dī libat. ut ecclā dī sine macula
et ruga saluatori p̄o copulet. Srias namq;
m̄ptat' lux mea dī. Cetheus autē abscisus fuit
qd' in uitate nō stetit. s; a luce sua superna.
qm̄ dedeo habebat supbie m̄to abscisus ē.
siue qd' cadēdo ius uirib' p̄ditis t̄nfigabat.
se in anglm̄ lucis. audn̄s dō dicē lux mea dī.
E iste quidē dauid scelate ḡuit q; peccauit. Qd
scelus ei etiā p̄ppham d̄s arguit m̄pando.
et ipse abluuit penitendo. Verumt̄n ille desi
dabilis omnib' gentib'. q̄si in solariū deābulā.

quia in sole posuit tabernaculū suū. adama
 uit ecclām sup tectum se lauante. i. mundan
 tem de sordib' seculi. et domū luteā spūali
 contemplatiōe transcendit atq; calcantē. Et in
 choata cum illa p̄me conuentionis noticia. p̄
 ea ab ea pemit' separatū diabolu occidit. eamq;
 sibi p̄petuo conubio copulauit. O dīm' q' pec
 catum. si p̄phiam n̄ extinguam'. Amemus
 illū dauid quantū amandus ē. qui nos adia
 bolo libauit p̄miam. Amemus et istum dd.
 qui tam gūe in se uuln' iniquitatis penitētie
 et humilitatis confessione sanauit. S; fortasse
 quis dicat si dauid imaginē x̄i gēbat. quom̄
 multas uxores et concubinas habuisse sc̄bit'.
 cum has res xpc et horrescat et dampnet. h̄
 enī p̄ figura fiebat. Multe enim uxores dauid.
 multarum gūtiū et nationū imaginē indica
 bant. q̄ p̄ fidē x̄i gsortio iungent'. Concubine
 uel' significant hereticorū ecclās. que sub x̄i
 nominis titulo manē se gtant'. S; quia p̄ car
 nalia lucra sectant' xpm. n̄ coniuges s; concu

bineuocantur. Denique nunc reges si plures
habeant uxores et concubinas cimen est. quod
iam transierunt figure per quibus uxorū ut
cubinariū uenia concedebatur. At nunc quia
figure transierunt uenia nulla datur. III

Illud uero quid significent quod parricida filius
absalon patrem insequens primo patrem eius declinat
fugit ante faciem eius securus de uictoria. quia sci
ebat impium patrem. quem et fleuit magno
luctu. et deplorauit exitum parricide. Sc
bitur enim fugisse dauid a facie bellantis
aduersum se sibi. Et quoniam scriptum est. de populo
iherusalem. filios enutrit et exaltaui. ipsi autem
spoliauerunt me. filius ergo eius impius significatur. tro
pice. id est populus iudaicus. qui eum tradidit. Absalon
autem sicut quidam interpretantur. intelligitur pa
cis pax. Quod mirum uidetur in historia. quem
admodum patris pax possit intelligi. qui pa
trē bello persequutus est. Sed qui diligenter alle
goriam intendunt. interpretantur absalon esse
iherusalem. quem et ipsa pax interpretatur. acui faciem

45
fugit. quā eam paciēdo deserens in gūtib⁹
p̄ fidem successit. Alij absalon iudam tra-
ditorem intelligunt. quem tanta et tam mi-
seranda potētia ē p̄tulit. tamq̄ bonū cū
eī cogitationes nō ignoraret. cū adhibuit conui-
uium in quo corpis sanguinis sui figuram
discipulis commēdauit et cōdidit. Qd̄ deniq̄
in ipsa cōditione et osculū accepit. bene in-
telligit̄ pacē ē exhibuisse cōditori suo. quam-
uis ille tam scelēre cogitationis in tēno bello
uastaretur. Et iō absalon pat̄s pax dē. quia pat̄
habuit pacem quam ille nō habuit. **iiii**

Item ipse dauid in p̄lio philistinorum cum
sitient conuēsceret in bello. et aquam quere-
ret. q̄s m̄ inquit potū dabit de lacu q̄ ē in
bechleem. Et ad portas erat t̄ lac⁹. et dauid
int̄fusus hostib⁹. et media hostilū cūxat sep-
ta castrorū. Precesserūt c̄res uiri multitudinē
adiūfariorū. et impleuerunt aquam de lacu q̄
erat in bechleē. et obtulerunt regi bibendam.
S. rex noluit bibē. s. p̄fidit illā dño. dicit q̄

non contingat in h[uius] facie ut sanguinē uirorū
q[uod] abierit ex animis illorū bibam. Sic q[uod] nat[ur]a
ut sitiens n[on] bibet. Exemplū de se p[ro]buit. quo
omn[is] exercit[us] tolerare sitē discet. Q[uod] si altius uel
spectare. et inspice mistum. sitiebat dauid
n[on] aquā q[uae] in bethleem. s[ed] oriundū in ead[em] beth
leem ex uirgine x[risti]. in x[risto] p[ro]uidebat. Ergo uolebat
bibere. n[on] aq[uam] fluminis. s[ed] lauacrū ex lat[er]e x[risti] fluen
te. h[uius] ē n[on] aquarū sitiebat elemētū. s[ed] sanguinē x[risti].
Vnde n[on] bibit oblatam aquā s[ed] d[omi]no fuit. sig
nificans sitire sex[agesim]ū sacrificiū n[on] nat[ur]e fluentē. s[ed] il
lud sacrificiū in quo ēt remissio peccorū. Illum
sitire fontē et[er]nū. n[on] qui piculis quere[re]t alieni
s[ed] qui pericula aliena delet.

Querit[ur] aut[em] cur solus septim[us] decim[us] psalm[us]
in lib[ro] regum rep[er]iat[ur] conscript[us]. Nec in m[ult]o
psalmus iste in regnorū lib[ro] solus inuenit[ur]. quia
regnū illud significat[ur]. u[bi] aduersariū n[on] habem[us].
Titulus enī e[st]. in die qua eripuit eum d[omi]n[us]
de manu omniū inimicorū ei[us] et de manu sa
ul. Quis enim figurat[ur] in dauid. n[isi] ille qui ue

nit secundum carnem ex semine dauid. qui
 utiq; in corpore suo qd' ē ecclā adhuc patit' mi
 nicos. Unde ille psequutor qm uoce macta
 uit. in suū corp' traiciens qdā m' manducauit.
 insonuit decelo. saule saule qd me psequeris.
 Qñ aut' mētur erip' h' corp' ei' de manu omnium
 inimicorū ei'. n' cū ulla nouissima inimica des
 truet' mors et pueniat' ad regnū dī. *VI*

De hinc gerit' cathalog' uirorū fortū in figa
 scōrum. qui licet uirtutū sublimitate pfici
 ant. tam usq; ad excellentiā diuine tñtatis
 nequaq; adtingunt. Inde ē qd' ibi sc'ptū ē. usq;
 ad tres n' puenit. Quis enim equabit' dñō. aut
 quis similis erit dō int' filios dī. *Explicit de*
libro secōdo regū incipit de tertio.

De salomone. *II* De templi edificatione. *III* De sapia
 salomonis. *III* De iudicio salomonis. *V* De regina
 aul'. *VI* De ceteris opib' ei'. *VII* De diuisione. *VIII* De
 belia z uirtutib' ei'. *IX* De beliseo z uirtutib' ei'. *cap*

Succedit de iñ salomon. in q' quidē n' nulla
 imago rei future facta ē. in eo qd' tēplum

edificauit. et pacem habuit. Secundū nom
suū salomon quippe int̄ptat̄ pacificus. Ad
phoc illud uocabulū illi iūssime congruit.
p̄ quē mediatorē ex inimicis accepta remis
sione peccōrum reconciliam̄ dō. Et enī cū in
mici eēn̄. reconciliati sim̄ dō p̄ mortē ei. Idē
ipse est pacificus ille qui fec̄ utraq; unum. et
mediū parietem macie soluens inimicicias.
in carne sua legemq; mandatorū decretis eua
cuans. ut duos condēt in se in unū nouū ho
minē. faciens pacē his qui longe. et pacē his qui
p̄pe. Ipse in euuagio dicit. pacem meā relinq
uob. hīs et multis alijs testimonijs. dñs ē paci

n
Nam id qđ **¶** ficius eē monstratur
edificauit templū excellentissimū dño. et
ibi xp̄m significat. qui edificauit domū dō in
celestib. n̄ de lignis et lapidib. s; de hominib
sc̄is. h̄ fidelib quib diē apt̄s. Templū enī dei
sc̄m est qđ estis uos. Qđ ū eadē dom̄ de dolatis
lapidib atq; p̄fectis edificata ē. et malle et securi
et omne ferramētū n̄ ē auditū in templo dīcū

edificaretur. Quid enim domus illa ut p̄dic-
 tum est n̄ scām ecclām qm̄ in celestib⁹ dñs inha-
 bitat figurabat. Ad cuius edificationē electorū
 anime. q̄si quidam expoliti lapides deferunt.
 Que cū edificat⁹ in celis. nullus illic malle⁹ discipli-
 ne resonat. quia dolati atq; p̄fecti illuc lapides
 ducim⁹. ut locis iuxta m̄itū congruis disponam⁹.
 Hic enī foris cundimur. ut illic sine reph̄nsioē
 inueniam⁹. Altitudo autē templi hui⁹ dñici. ad
 fidem refert⁹. longitudo ad spem. latitudo ad
 caritatem. His enim tribus uirtutib⁹. q̄si limamē-
 tis scē ecclē celestis instructura consurgit. Por-
 ro qđ parietes templi int⁹us ligno teguntur.
 hoc obmissum dñice crucis imaginatū est.
 sub cui⁹ tutela p̄tegunt⁹ om̄s scī. qui indisrup-
 te pacis p̄seuerantia tamq̄ lapides uiui instruc-
 tura ecclē unitate fidei solidant⁹. Et bene int⁹
 uestit⁹ ligno templū. quia corde cōdit⁹ ad iusti-
 ciam. Quid u⁹ tempe dedicationis glā dñi im-
 pleuit ^{l. domū} templū. glā dñi intelligit⁹ xp̄c. cuius
 fide replet⁹ est. uniu⁹sus mundus. De qua glā

cum p̄ adorato uitulo dominiū p̄caret moys-
ses. ut parceret populo peccatori. respondit dñs p̄
ptius ero illis. uiuenti ego uiuo et uiuit no-
m̄ meū. quia implebit̄ gl̄a m̄a omnis t̄ra. et
septuagesimus p̄mus psalm̄ canit. implebit̄
gl̄a ei' om̄is t̄ra. Unde et angeli clamabant p̄
torib'. gl̄a in excelsis dō. et in t̄ra pax hominib'
bone uoluntatis. Qd̄ aut̄ nebula domū dñi
impleuit. et n̄ potant sacerdotes ministrare p̄
pt̄ nebulā. h̄ sententia sup̄bos uictorum pon-
tifices ac doctores insinuat. qui dum natui-
tatis et sacram̄ta inuestigare despiciunt. de-
bitum fidei sue ministriū p̄ erroris nebulam p̄-
didunt. Ita enī eorū m̄tes infidelitatis cali-
go repleuit. ut exigentib' p̄is m̄tis n̄ agnos-
cant. cultū cōdulitatis. Qd̄ ū salomon idem
in eodem templo duodecim boues ereos fecit
quos in ereo lab' constituit. qui facie quidem
p̄ diuersas partes attendunt. s; in uno loco p̄-
postiora colliguntur. qd̄ enī aliud in duode-
cim boues qm̄ duodecim aptos edimus desig-

nari. qui facie quidem p̄ diuisa respiciunt.
 s; ita in lab' sunt positi. ut posteriorib' adueniē.
 Q̄ in hac p̄senti uita ad p̄dicationis officiū in
 diuisis partib' mundi sunt diuisi. in illa ū
 uita q̄ huc uite posterior ē quia p̄ hanc uidebit̃
 inēna gl̄e unitate conueniunt. P̄ diuisū q̄
 mundū p̄dicando respiciunt. s; in unū eue
 mendo consistunt. Iō aut̃ eret quia clamor p̄
 dicationis eorū in toto mundo insonuit. sic
 sc̄ptū ē. In omnē terram exiuit sonus eorū et
 Labrum aut̃ orbem terrę intelligim'. cuius am
 bitum lustratiunt apli. docētes gentes ut
 baptizarent̃ in nomine pat̄s et filij et sp̄s sc̄i. iii
 Loquit̃ ē aut̃ salomon t̄a milia para
 bolarū. et fuerunt carmina eius quinq;
 milia. Quid enim p̄ t̄a milia parabolas
 n̄ plenitudo fidi in lege. et in euangl̄is gr̄
 tradita designat̃. Que dū tota multipli
 citer p̄ allegoriarū sensus. sub mistio t̄ni
 tatis dissert̃. quasi t̄a milia parabole n̄
 cupant̃. Carmina aut̃ ei' quinq; milia

p quinq; sensib' corporis intelligunt. quod
qui in diuisis uirtutib' bene regit. beatus ē
et p eos qñ p quinq; milia catmna dñō canit.
Disputauit aut salomon a cedro usq; ad yso
pum. Cedri nomine celsitudo gl'e in e
lectis accipit. sicut et pphā testat' dñs.
Iustus ut palma florebit. et sicut cedr' que ē
in libano multiplicabit'. Ysop' autē h'ba
humilis est. saxo h'ens. qua signat' humilitatē
x. Redemptor quippe n'r. a cedro usq; ad
ysopum disputauit. quia ab alta excellē
tia celestis gl'e usq; ad carnis humilitatem
descendēdo puenit. Si quidem et cedri no
mine. prauorū supba elatio designatur. sic
p dauid d'r. Vox confringentis cedros. A cedro
itaq; ē usq; ad ysopū disputauit. quia ipse p
uorum corda et humiliū iudicat. Sup ligna
aut disputauit. dum in cruce pependit. Cē
enim in cedro seculi arrogantiam inclinauit.
qñ etiā ad ysopi humilitatē. et usq; ad crucis
stultitiā ac contēptibilē fidē deduxit. LIII

1

Legitur quoque idem sapientissimus p̄mū
 habuisse iudicium int̄ duas mulieres
 de pietate c̄tantes. quarum in una dilectio
 ardebat. maltera simulatio subripiebat.
 In illo g̃ iudicio salomonis x̃ figura fuit. ubi
 mulier illa impba plebs. scilicet sinagoge.
 ul' hereticorum. uere mat̄s h̄ est eccl̄e filium
 appetebat. quem n̄ ut seruatet. s; reuera. ut
 int̄m̄et cupiebat. S; sicut gladio salomonis
 diripiente. p̄e mat̄s gemitu iste uerus rep̄
 tus est. parit̄. ita et sp̄s ih̄u x̃ docente ple
 rum q; h̄y qui amatre seducti et capti sunt
 errore hereticorum n̄ numq̃ m̄entur p̄ semet̄
 ipsis gementem recognosc̄e eccl̄am matrem.
 Synde satis conuenient̄ q; apparet hanc mu
 lierem hereticorum ut sinagoge figurasse
 impietate. qui ⁊ suos nequit̄ nut̄endo int̄
 munt et alienos quousq; pdant ulliciendo

Regina aut̄ austri ꝑ psuadent. v
 que ab int̄uall̄is ultimis excitata ue
 nien̄s salomonis audite sapientiam ꝑcu
 ꝑ p̄uut

Jam tunc p[er] illam uentā de gentib[us] regina de-
sidans x[ristus] figurabat[ur]. q[uod] iuxta p[ro]ph[et]am ē cūm a-
micta uarietate. inuestitu deaurato. et poplū
sui. et pat[er]ne domus oblita currebat. barbara
gēte nō animo. q[uod] in ap[er]to p[er]gna. s[ed] in occulto scōz
fieri cuius obtabat. Unde nō solum p[ri]mo celesti
resurrectionis beata. s[ed] et potestate ap[osto]lica. de
iudeis adultis iudicandis. in ipsius ore iudici
digna censet[ur]. quia x[ristus] in salomone murata.
uerū regine celestis affectum i[m]agine mistica
ecclesie prouidentis impleat. VI

Iam porro de ceteris opib[us] salomonis q[uod] dicam.
quē uehement[er] arguit scā sc[ri]ptura atq[ue] condēp-
nat. nichil de penitētia eius. ut in eum in-
dulgētia d[omi]ni omnino commemorat. nec p[re]s[entis]
occurrit. quid saltem in allegoria boni signi-
ficet. hec eius flenda submissio. nō forte quis
dicat mulieres alienigenas. quarum amore
exarserat. significare eccl[esi]as electas de gentibus.
Posset h[oc] fortasse nō absurde intelligi. si ille p[ro]p[ter]
salomonem desererent d[omi]nos suos et colerent d[omi]nū

eius. Cum uero ipse per illas offendit deum suum
 et coluit deos earum. non est quid in boni coniecta
 ri possit. Nec tamen nichil arbitror significare
 sed malum. sicut de uxore filiabusque loth diximus.
 Apparet enim in persona huius salomonis mira ex
 cellentia. et mira subuersio. Quod quod in illo diuisis
 temporibus extat. prius bonum et postius malum.
 hoc inecce in isto seculo adhuc simul. et uno
 tempore ostendit. Nam bono illi bonos ecclesie.
 malo autem illi malos ecclesie significatos puto.
 tamquam in unitate illius arche sic in uno illo
 homine bonos in granis. malos in paleis. aut
 in unitate unius segetis. bonos in tritico. ma
 los in ricinis. vii

Illud uero quod per mortem salomonis decem tabule a templo
 separate sunt. et due relictæ. satis indicat. quod
 decora illa gentes apostolus ait. reliquæ pere
 lectionem gratie saluæ facte sunt. viii

Quid autem significauerunt magni illi et in
 signes prophetæ qui etiam mirabilia mul
 ta fecerunt. helias. et heliseus discipulus eius.

• Pascitur enim helias tempore famis coruis ma-
ne afferentib⁹. et ad uespum carnes ut intelli-
gant illic^m. Cui quodam mō salutē nrām e-
furiētia confitentur peccōres fidem. p̄micias
sp̄s n̄c habentes in fine aut̄ illud ad uespam
seculi carnis resurrectionē. Mittit^r helias pas-
cendus ad alienigenam uiduam. que uole-
bat duo ligna colligē priusq̄ moreret^r. Non
h̄ solo ligni nomine. s; ⁊ lignorū signū cruci
exp̄mitur. Benedicit^r farina ei⁹ ⁊ oleum. fruc-
tus et hilaritas karitatis. que cum impendit^r
n̄ defecisse dī. hilarē enim datorem diligit
deus. Vidua aut̄ ista ut opinor ecclā signifi-
catur. qm̄ x̄ n̄ sit uirga. s; ubi pane pascebat
De qua dicit dauid. Viduam eius benedicis
• benedicā. Illā scilicet uiduā qm̄ apls ait. mor-
tuo uiro quib⁹ uelit nuptijs liba est. q̄ desi-
nente lege cui finis ē x̄. ad grē libertatē tñ
situm faciens ecclā x̄ quasi uidua legi nupsit.
h̄ uis n̄c in uasis oleum grē ⁊ benedictiois fari-
na n̄ defici. In omib⁹ foris gñtib⁹ fame manente

quarum cibi uite esurie et fidei timentis me-
diam congrue pfiguravit. illa quondam tennio fa-
mes. Quod uero per heliam in tempe siccitatis nubes
illa apparuit. et per ea future pluuie signum
in uestigio hominis ostensum est. significabat quod fiat
centum x in uestigio hominis. per nubes ad terras de celo
descenderet. quod nos a peccato mundaret. *expt. iii. inc. iii.*

- i* De duobus quinquagenariis cum militibus suis igne consumptis.
- iii* De beliseo uero aquas iherico stiles et malignas sanauit.
- iii* De paruulo ab eo maledicti. et ab urbis deuorati. *iiii*
- i* per seruum suum baculum misit et mortui non reuixerunt. *v* De ferro
a ligno exiliente et profundum. *vi* De egitudine ezechie
gis. et x. additis annis. *vii* De diuitiis eius caldeis morbo
jactantibus ostensum. *viii* De transmigratione anabu
godonolor. facta in babilone. *v*

9 **M**ortuus rex impius duos quinquagenarios
cum subditis suis militibus. ut exibeant
heliam. qui diuino igne consumpti sunt. ter-
tius autem missus saluatur. Quinquagenarius
namque numerus. penitentie confessio est. quod de-
claratur remissio peccatorum. Iudei qui nolentes x

deum eē pfectum nec pncipē penitētie. dicē
adeū. Quinquaginta annos n̄ dū habes. et
abraham^{us} uidisti. hi futuro diuini ignis incē
dio extinguuntur. Tertius autē quinquagena
rius. quia conuſus ad fidem tñtatis penitētie
sacramenta cognouit. indulgētiā meruit.

Postulat heliseus a populo ut aq̄s iherico **ii**
steriles et malignas sanaret. accepit uasru
de fictile. et adiecit in eo sal. et demisit illud
in flumine. et statim sanate sunt. Quo facto
pnuntiabat pphā. qđ ūbū caro fieret et ha
bitaret in nobis. In similitudinē ūbi salem. i.
sapiām dedit in uas fictile. in corp̄ scilicet hu
manum. Inmittens in aqua demisit. qđ quod
significabat. qz om̄s populi. q̄ sub figura aqua
rum in toto mundo stiles erant p̄ x̄ incarna
tionem fecunditatē et benedictionē accepti eēnt.
Ipsē quoq; heliseus. figurā x̄ gessit. Deniq; **iii**
uocabulū ipsū salus dī m̄p̄tatur. Salus aū
dī qđ ē. ali. n̄ fili ei q̄ et saluator utiq; uocatur.
Paruuli ū illi illudntes saluti dī. i. heliseo. uidoy

habuere psonam. q̄ cruce dñi saluatoris
 subsannabant. Qđ dicunt ascende calue.
 ascende calue. q̄ incaluarie loco x̄ ascensur'
 erat. in cruce. Qđ uero conūsus maledix̄ eo.
 heliseus. 7 ueniunt duo ursi de silua et int̄
 fecunt quadraginta duos pueros blasphe
 mantes. ita et x̄ p̄ passionē suā. 7 resurrectionē
 ex mortuis. p̄ea q̄ ascendit in celis sicut heli
 seus ascendit bethel. i. domū dī. conūsus
 maledix̄ iudeis. Et q̄dragesimo anno passio
 nis sue inmisit duos ursos de siluis gñtium.
 uespasianū scilicet 7 titū. eos q̄ crudeli strage

Mittit heliseus iiii ¶ deiecerunt
 p̄ seruum suū baculū sup̄ mortuū. et
 n̄ reuiuiscit. uenit ipse. coniungit. et coaptat
 se mortuo 7 reuiuiscit. Misit sermo dī legē p̄
 seruū suū. 7 n̄ p̄fuit in peccis mortuo genū hu
 mano. Venit ipse descēdēns de celorū sublimi
 tate. q̄si de montis altitudine. humiliavit se
 ipsum. conformauit se nobis. mortuus q̄ m̄b's
 sua m̄bra composuit. nr̄eq̄ morti de suo corpe

medicinam aptauit. Deniq; sup mortuū
septies oscitat. et septiformem spm humano
dat genū. p qđ uiuificatū a morte peccōrū resur

Cum securib' ligna cedentur. de ligno ferrum exiliens.
in pundo fluminis emsū ē. atq; in lignū
desup ab heliseo plectum reūsum est. Ita cū
impios iudeos p corp' operata p'sentia x tūq;
infructuosas arbores. cedēt. quia de illo
^{ioh' 11} ihc dixit. ecce securis ad radicem arboris
posita est. ab eis intuemēte passioē corp'
ipsum deseruit. atq; ad inferni p'funda de
cendit qđ in sepultura depositū tamq; ad
manubū. spū redeunte surget. **vi**

Recumbenti in lectulo ezechie. gūi q; eg
itudine laboranti ex p'sona dñi ysaías
ppha adorsus est. eum p'dicans illi qđ more
retur. Ille autē exorans dominū in ipso p'f
tuto mortis t'mino. confestim dñs uocē eius
audiuit. 7 quindecim annos uite dep'cat'
extendit. qui nūm'us quindecim annorū

quid sacramenti contineat mystiꝝ qꝫ cog
 noscimus. Nam ut apłs ait secundum qđ
 quis operatus fuerit ita recipiet. Ideo qꝫ is
 rex quia decalogum legis cum quinqꝫ li
 bris moyſi integra obseruatione compleuit.
 iō quindecim annos secundum legis nummū
 quam custodierat adiutam auctos accepit.
 pꝫ qđ figuratē sciremus. quia quicumqꝫ p
 nummū ihuſi mystiꝝ totius legis plenitu
 dinem custodiunt. etne salutis pꝫmum
 sequunt. ac pꝫ legis consummationem. ad
 uite etne plenitudinē tꝫseunt. Cuiusqꝫdem
 regis pꝫ signo confēde salutis decem gꝫdus.
 domus sue in quibꝫ umbra descendere con
 fuerat sole retrorsum ad ortum unde descē
 derat regꝫsus scꝫbitur. Quinarius quid mi
 steriꝝ habeat uideamus. Nam gradus isti
 temporum ordines sunt. pꝫ qꝫ umbra figu
 rarum xꝫ descenderat. et pꝫ quos tꝫm solu
 itas. xꝫ pꝫ resurrectionē ascendit. Primus itaqꝫ
 gradus descensionis dedō in euanglio fuit. qꝫ

magni consilij angelus erat. Deniq; ⁊ iacob
sic loquitur. Et dixit. inquit angelus dñi. Ego
sum deus cui unxisti titulu. et uouisti uota
ut et anglin et deum ostēdet. Secundus
gradus descensionis de angelo in patriarchis
fuit. quia in omnib⁹ ut ait apłs. ipse est o
peratus. Terti⁹ in legis datione. quia et in
Lege ipse loquutus est. Quartus gradus in
ihū naue. ut populum in tēram repmissio
nis inducēt. Quintus in iudicib⁹. quia eum
dem populum per eos ipse regebat. Sext⁹
in regibus iudeorum. quia in eis ipse regna
bat. Septimus in pphīs. quia p eos nuntia
tus est. Octauus in pontificib⁹. quia ipse
summus sacerdos est patris. Nonus in hoīe.
decimus in passione. Per hos enim decem gra
dus. quos ipse p umbram legis p̄scē. x̄ des
cendit. ac rursus p resurrectionem suam
sol iusticie xpc p eosdem gradus sursum
ascendit. in celum. et omnem illam umbrā
legis ueritatis radijs illustrauit. obscura reue

54
uelans. clausa reserans. et omnia tecta de
nudans.

vii

Quod exechias diuitias suas caldeis iactan
cia ostentationis perdidit. et per ea per
ituras per ppham audiuit. Significat di
seruum. qui dum uirtutes uane gl'e stu
dio manifestauit. et perdidit. mox eas per
dere. et demones opum suorum. dñs fa
cere. sicut ille per ostentationis appetitum.
thesauros suos. eē sub domino chaldeorum

Nam in ipsa viii fecit.
in babiloniam transmigratione. qd
etiam sps di per iheremiam ppham iubet
ut pgrāt. ⁊ orent per ipsos in quorū regno
pgrinant. qd in illorum etiam pace pax
eēt istorum ut edificarent domos. et no
uellarent uineas. et plantarent ortos. q's
n̄ agnoscat quid pfigurauit. qui adtendit
uos israelitas. in quib' dolus non est p apti
cam dispensationem eum euuaglico sa
cramento. ad regnum gentium. transmi

grasse. Unde nobis apostolus. tamquam the-
remias replicans dicit. Volo g^o p^omo omnium
fieri deprecationes et orationes interpellationes.
grarum actiones. p^o omnibus hominibus. p^o re-
gibus et his qui in sublimitate sunt. ut qui-
etiam et tranquillam uitam agamus. in oⁱ
pietate. et caritate. hoc enim bonum et ac-
ceptum est coram saluatore n^o d^omino. q^o
omnes homines uult saluos fieri. et in ag-
nitionem uⁱtaⁱs uenire. Ex hoc quippe
etiam illis e^dificiis constructa sunt domi-
cilia. pacis basilice x^oanorum congregationu^m.
et nouellate uince populi. fidelium. et pl-
antati horti. Vbi etiam int^o omnia holera
granum illud sinapis regnat. sub cuius uⁱ
braculis longe lateq^{ue} porrectis. etiam ad pe-
c^ota supbia gentium. tamquam in celi
uolatilibus confitendo requiescit.

De septuaginta annis captiuitatis. et ihu sacerdote.

ii De uasis domini in babilone deportatis. Q^o rex **iii**

iii Q^o rex babilonis diaboli g^ozum gerat.

¶ De reditu populi in iherlm. .1.

Iam qđ etiam post septuaginta annos
secundum eiusdem herodre p̄phiam
reditur a captiuitate et templum renoua
tur. quis fidelis xp̄i non intelligat. post
euoluta tempora. que septenario dierū
num̄o repetitione transcurrunt. etiam
nobis. i. ecclē dī. ad illam celestem iherlm.
et ab huius seculi p̄grinatione redeundū.
Cuius figuram gerebat ille ih̄c sacerdos
magnus illius temporis a quo templum
edificatum est. p̄ captiuitatē. quem pro
pheta zacharias uidit cum sordido habitu
deuicto qđ diabolo qui ad eius accusationē
stabat. ablatam ei sordidam uestem. et da
tum indumentum. honoris ⁊ gl̄e sicut cor
pus ih̄u xp̄i quod est ecclā adiutorio in
fine temporum p̄ iudicium supato. a luc
tu p̄grinationis in glā sempit̄ne salutis
adsumitur. Qđ etiam in psalmo dedicati
onis domus aptissime canitur. conuertisti
9 Et quē n̄ p̄ ih̄m xp̄m uere sacerdotē magnū.

luctum meum in gaudium michi. concidi
saccum. et accinxisti me leticia. ut
cantem et non compungar.

11

Quod autem uasa domini sacrificijs ut
sacramentis mysticis deputata. rex
quondam babilonijs de iherusalem abstulisse
partemque cum captiuis abduxisse. et suis usi
bus deputasse. miserante autem deo post so
lutam captiuitatem. uasa illa relata sunt
non conflata. et diuino rursum cultui
mancipata.

111

111

Rex babilonijs diabolus est. qui fi
delium populum errorum captiui
tate uinctum. de iherusalem. id est rectam in babi
loniam. id est confusionem heretice prauitatis
abduxit. Sed et partem uasorum. id est sacra
mentorum simul cum captiuis asportauit.
Nam uasa sacramentorum ipsa sacramenta
significant. per quod diuini cultus perfectio adimple
tur. Detulerunt namque ex his. non nulla sec.
ex nostris. heretici in primo nomine ipsum christum. qui

se xanos utiq; dicunt. asportauunt legem e
uugium aptm. psaltium baptismum.

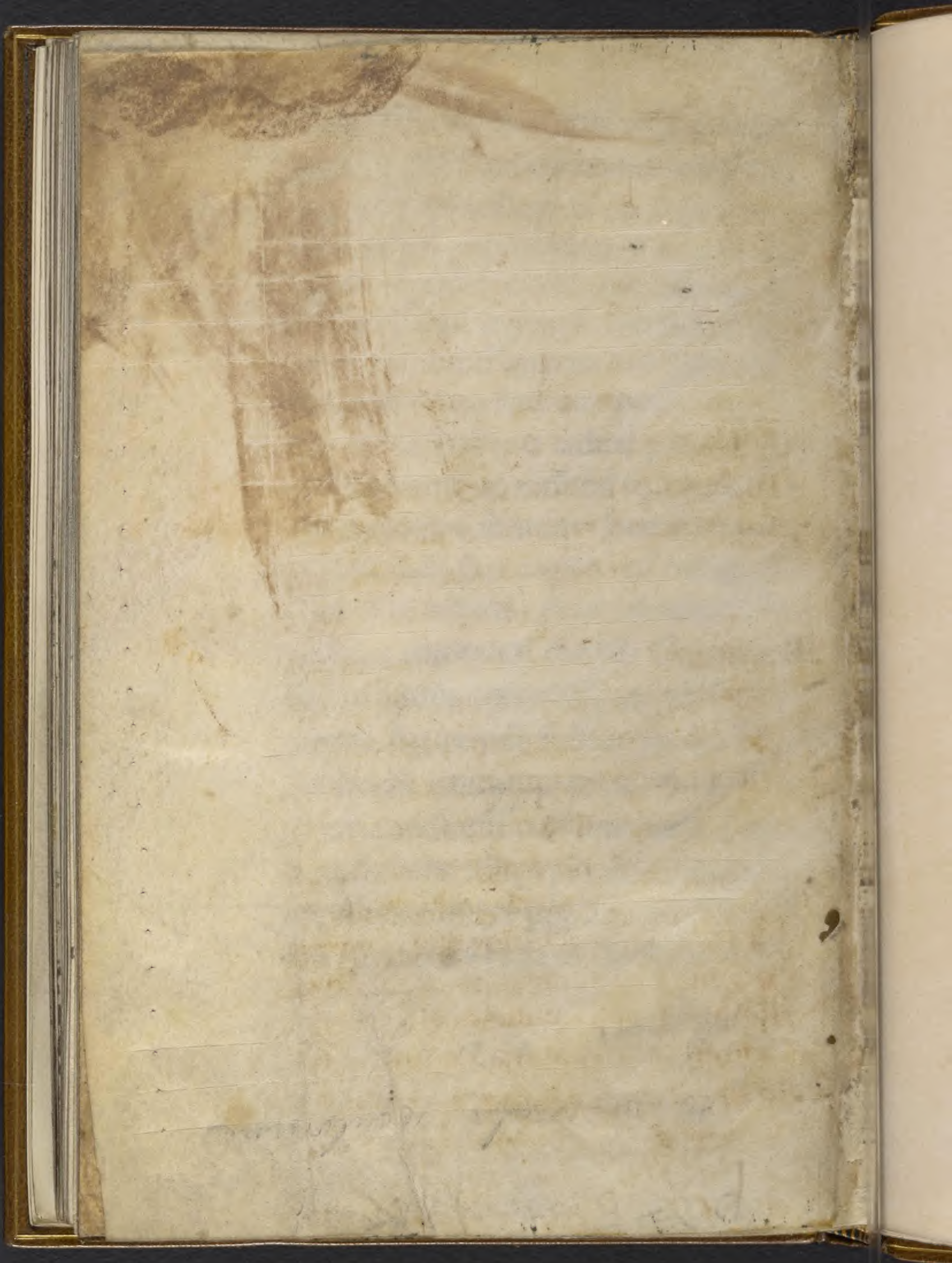
Cum autem *iiii* *J* am att.
respectu domini ignorantie confusione.
relictus populus ad iherusalem. r. uisionem
pacis que est eccta si uiu duce domino re
dire festinat. h uasa. r. sacramenta secum de
ferens n̄ immutat. s; reportat utiq; integra.
nec confringit quasi in melius renouanda.
s; ea templo restituit. usib' q; diuinis accommo
dat. ita uē secum n̄ p̄dita. s; etiam apd̄ impio
seruata fuisse. plebs restituta ggaudeat. Nec
delemus euugium. nec oblitāmus aptm.
amen quoq; et att. n̄ commutamus. bap
tisma n̄ itamus.

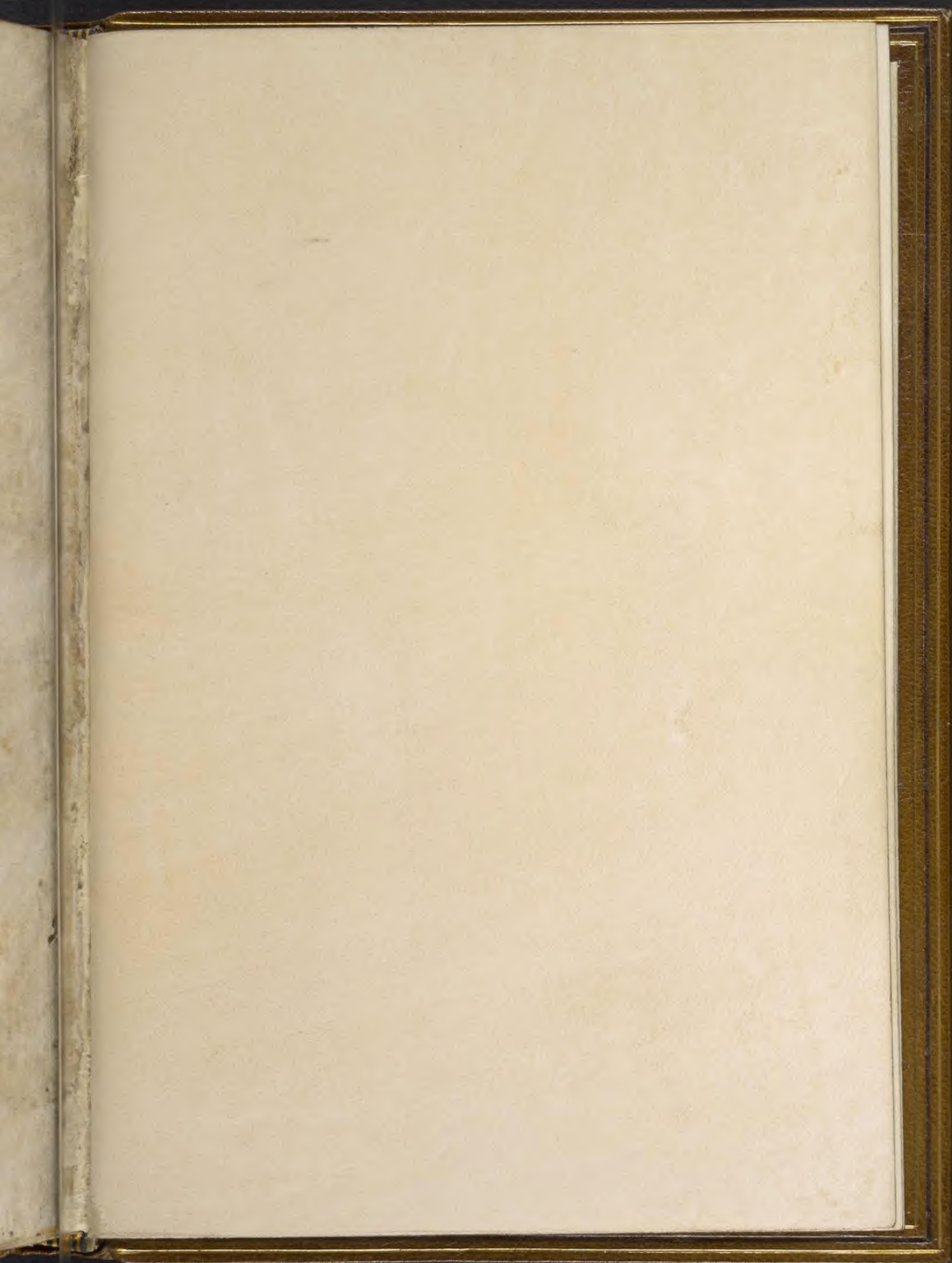
De anchiocho rege 7 machabeorum m̄rio confirm

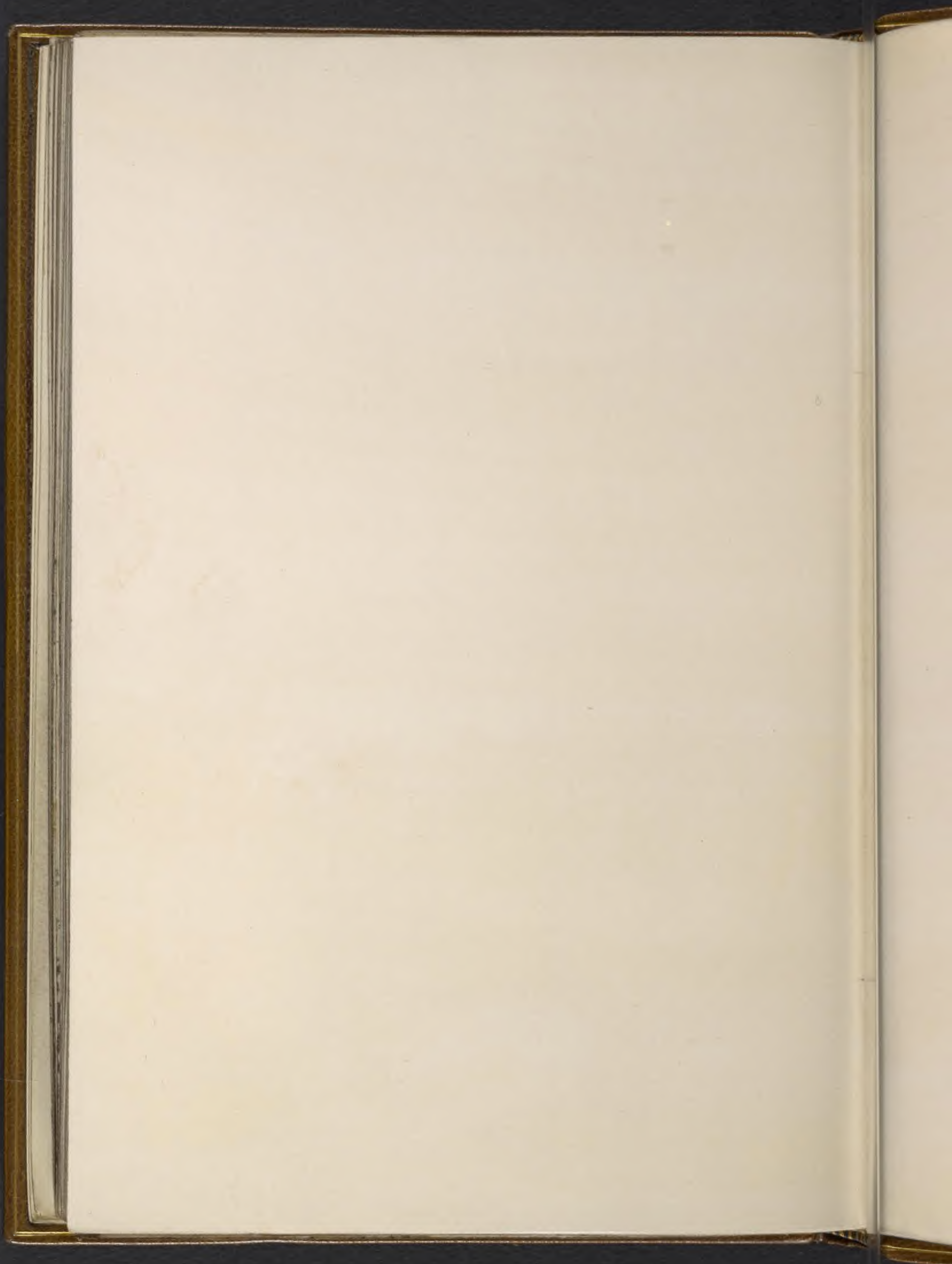
De machabeis autē quid *i.* *J* mato.
frīb' loquar. qui sub antiocho rege. pro
sacris legibus dura tormenta p̄pessi sunt.
mat̄ pia cum diuisis supplicijs urgeret. n̄
solum n̄ fleuit. s; et gaudijs hortabatur. ad

glam passionis. sic et mat̄ eccl̄a gaudet
atq; in m̄ribus suis conlectatur. maiorem
q; glam p̄m̄ia filiorum consequitur.
dum eos p̄ septiformem sp̄m supasse dia
bolum gratulat̄. Quis pot̄t omnia q̄
illis uet̄ib; legis et prop̄harum libris fiḡ
ate annuntiant̄ quanta libet b̄uitate
p̄stringere. nisi forte quis putat. ingenio
fieri. ut ea q̄ rerum ordine p̄ sua temp̄a
cucurrerunt. ad mysticas significationes
interpretando o ūtantur. hoc forte iudei
possunt dic̄e. siue pagani. eis aut̄ qui se
xp̄anos eē uolunt. p̄mit ceruicem a
postolica auctoritas dicens. Omnia au
hec in figura contingebant illis. et hec
omnia figure nr̄e s̄iunt. in quos finis
seculorum omnium. uenit. sunt q; u
niuersa mister̄is consummata. ¶ do
minum nr̄m ih̄m xp̄m. cui est honor
et gla & regnum. et potestas. cum patre &
sp̄u sc̄o in se cula se cula. Amen. Amen.

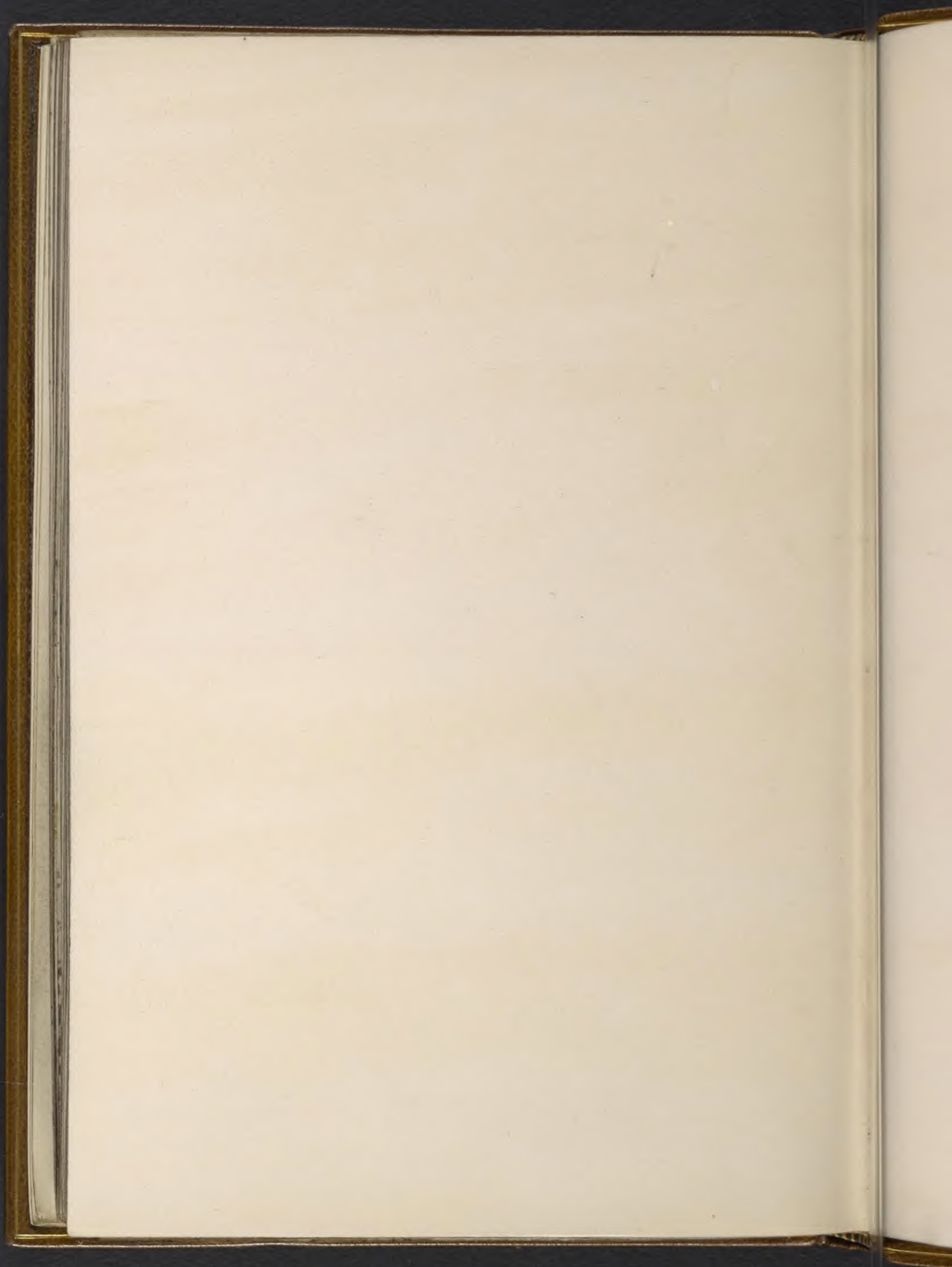
Digitized by Google

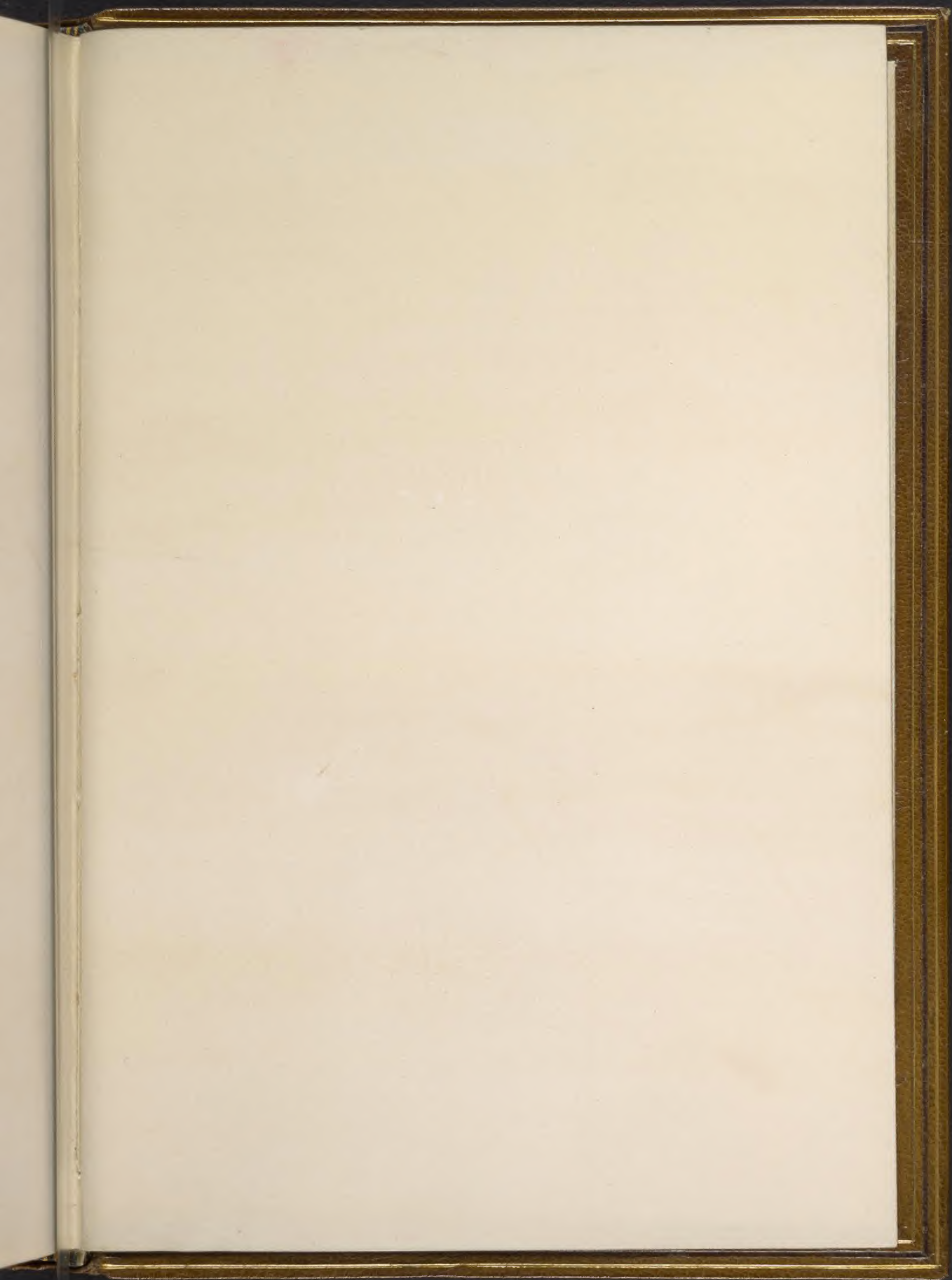

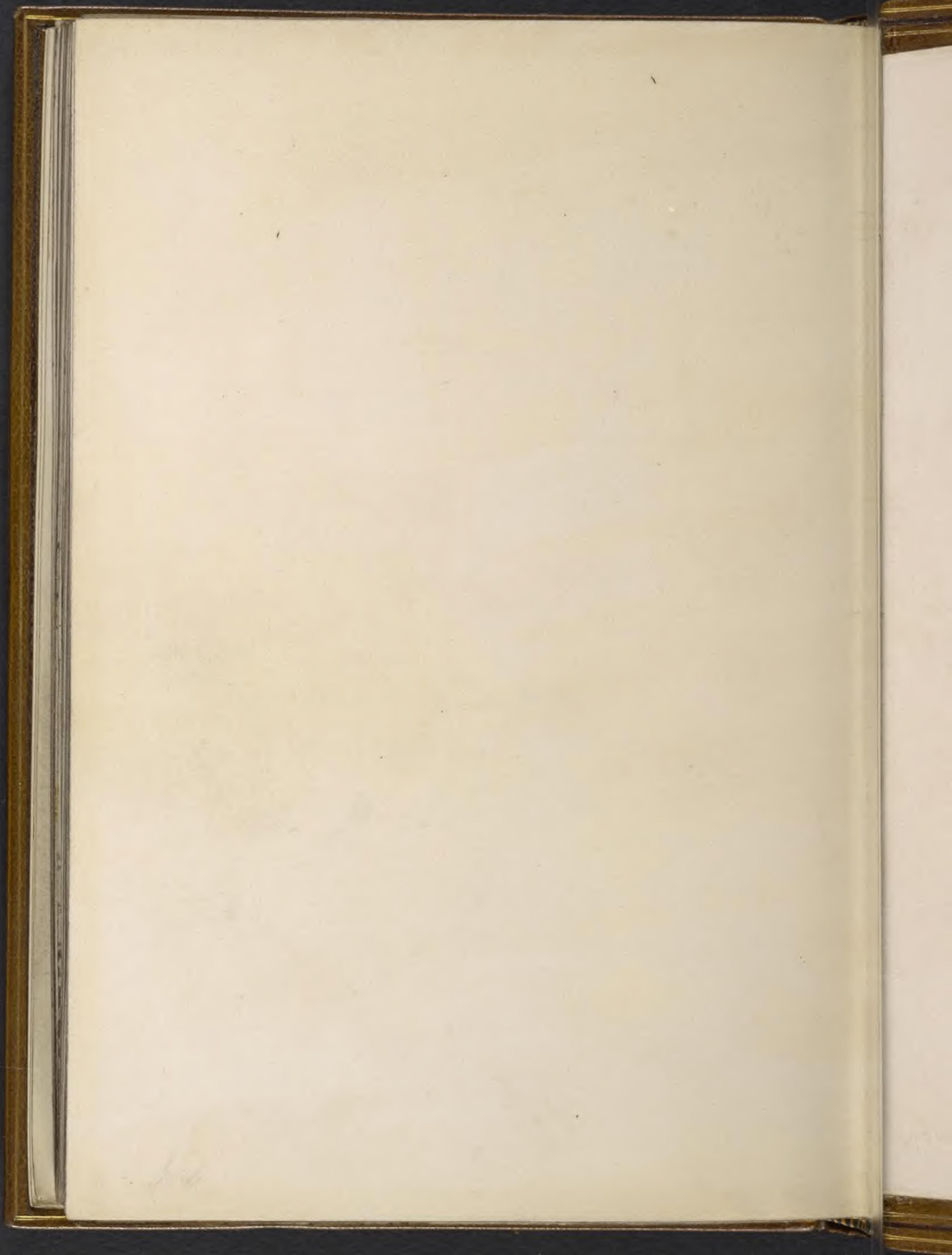

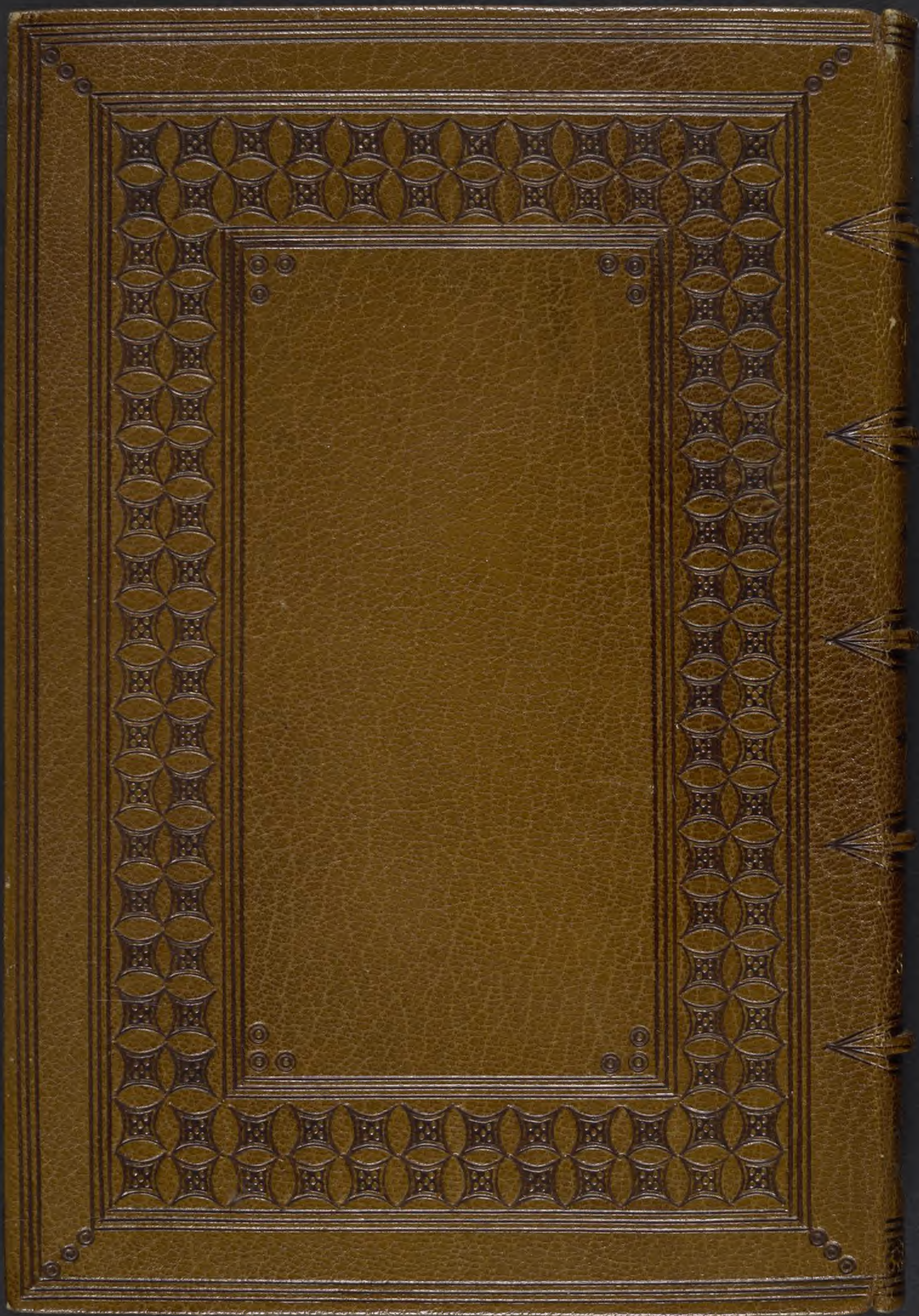

S# 684

S

LIBRI
JOSUAE
ETC.

MS.
SÆC. XII

